

LIETUVOS TREMTINIŲ ATMINTIES AKCIJA „IŠTARK, IŠGIRSK, IŠSAUGOK”

Birželio 14 dieną Vašingtone, prie paminklo komunizmo aukoms atminti, buvo skaitomi Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių vardai ir jų likimai. Tai pirmas kartas, kai užsienyje gyvenantys lietuviais prisijungė prie šios, 4-us metus iš eilės Lietuvoje vykstančios, akcijos, kurią organizuoja „Misija Sibiras.”

„Istorinė atmintis vienija visame pasaulyje gyvenančius lietuvius ir mūsų šalies piliečius. Tai yra mūsų tautos stiprybės pagrindas. Tik tinkamai įvertinę tą kainą, kurią už Lietuvos išlikimą ir laisvę atidavė šimtai tūkstančių nekaltų žmonių, galime kurti stiprią ir klestinčią valstybę. O birželio 14 d. Vašingtone įvykusi akcija tik dar kartą parodo, kad trėmimų skausmo nesumažina nei laikas, nei atstumas,” sakė Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas.

Lietuvos tremtinius pagerbė ir jų vardus skaitė Lietuvos ambasadorius R.Kriščiūnas, JAV Nacionalinio saugumo tarybos direktorius Baltijos šalims Gavin Wild, Lietuvių bendruomenės Vašingtone valdybos narė Daniela Rastauskas Draugelis, Laisvosios Rusijos Fondo vadovė Natalia Arno ir šio fondo nariai, Komunizmo

Prie paminklo komunizmo aukoms atminti skaitomi Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių vardai ir jų likimai.

LR URM

aukų memorialo fondo atstovai, Jungtinio Baltijos Amerikos nacionalinio komiteto vadovas Karl Altai, Ukrainos bendruomenės lyderis Michael Sawkiw, Lietuvos diplomatai, Lietuvių bendruomenės nariai. Iš viso buvo perskaityti 1500 tremti-

nių ir politinių kalinių vardai ir likimai.

Akciją organizavo LR ambasada JAV, jaunimo pilietinė iniciatyva „Misija Sibiras” ir Lietuvių bendruomenė Vašingtone.

2016-aisiais, minint

75-ąsias masinių trėmimų pradžios metines, projektas „Misija Sibiras” pirmą kartą įgyvendino tremtinių ir politinių kalinių atminimo ir pagerbimo akciją „Ištark, išgirsk, išsaugok”, kurios metu buvo perskaityta 22 000 vardų, pa-

vardžių ir likimų. Šiais metais buvo perskaityti daugiau nei 100 000 tremtinių ir politinių kalinių vardų, pavardžių bei likimų. Jeigu būtų norima įgarsinti kiekvieną represuotą auką, tai vienam žmogui užtruktų 15 parų. LR URM

Šiomet skaičiuojame dešimtus metus, kai gyvuoja „Tautiškos giesmės” iniciatyva, kuri jau spėjo tapti gyva mūsų kartos tradicija. Tai tikras įrodymas, jog ir nedidelė tauta gali sukurti didelius bei reikšmingus dalykus.

2019-ieji metai mums ypatingi, balandžio mėnesį Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė liepos 6-ąją ne tik Valstybės, Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo, bet ir „Tautiškos giesmės” diena.

Savo ruožtu norėtume jus dar kartą pakviesti drauge kurti šią visuotinę šventę ir aktyviai kviesti mūsų tautiečius visame pasaulyje švęsti liepos 6-ąją giedant

„Tautišką giesmę” iš širdies.

Kviečiame kiekvieną, kur bebūtų, liepos 6-ąją, lygiai 21.00 val. (vietos laiku) giedoti „Tautišką giesmę”.

„Tautiška giesmė” yra visos Lietuvos ir kartu kiekvieno Lietuvos žmogaus ar organizacijos šventė.

„Dirva”

Dėmesio skaitytojams! Pranešame, kad „Dirvos” priešatostoginė laida yra Nr. 13, išleista birželio 25 d., o poatostoginė laida, Nr. 14, išeis liepos 16 d.

Visiems skaitytojams linkime malonių vasaros atostogų!

LIETUVA SVEIKINA REIKŠMINGĄ PAŽANGĄ DĖL LĖKTUVO MH17 KATASTROFOS TYRIMO

Lietuva sveikina tarptautinės olandų vadovaujamos Jungtinės tyrimo komandos (JTK) išvadas ir birželio 20 dieną Nyderlandų prokuratūros pradėtą keturių įtariamųjų, tiesiogiai prisidėjusių prie Malaizijos oro linijų lėktuvo numušimo 2014 metų liepos 14 dieną virš laikinai okupuotos Ukrainos teritorijos, baudžiamąjį persekiojimą.

Įtariamiesiems pareikšti kaltinimai ir dėl visų 298 keleivinių orlaiviu skridusių asmenų žūties. Tyrimas pradėtas pagal Nyderlandų baudžiamąjį kodeksą, kuris leidžia teisti įtariamuosius už ypač sunkius nusikaltimus jiems nesant valstybės teritorijoje.

Remiantis paviešinta JTK išvadų dalimi, trys iš įtariamųjų - Rusijos Federacijos piliečiai, tiesiogiai susiję su jos saugumo ir žvalgybos tarnybomis, vienas - Ukrainos pilietis. Nyderlandai dar šią savaitę žada išduoti tarptautinius arešto orderius. Pranešama, kad yra nustatyta ir daugiau

tiesiogiai prisidėjusių asmenų, kuriems įtarimai gali būti pareikšti tolesnio tyrimo eigoje.

JTK informavo turinti duomenų, kad įtariamieji buvo pavaldūs Rusijos kariškiams. Prieš metus JTK nustatė, kad BUK tipo raketa, numušusi lėktuvą, buvo atvežta iš Rusijos Federacijos 53-osios priešraketinės brigados, dislokuotos netoli Kursko. Yra papildomų įrodymų, kad jos tiekimui vadovavo ir juo rūpinosi Rusijos Federacija.

Lietuva remia JTK ekspertų

tolesnį darbą, nustatant visus asmenis, atsakingus už šį nusikaltimą, įskaitant tuos, kurie vadovavo, vykdė įsakymus ir kitaip bendradarbiavo atgabendami BUK tipo raketą. Visi nusikaltėliai turi būti identifikuoti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Raginame Rusijos Federaciją priimti atsakomybę ir bendradarbiauti su JTK ir su baudžiamąjį persekiojimą vykdančia Nyderlandų prokuratūra, kaip tai numato JT Saugumo Tarybos 2014 metų liepos 31 dienos rezoliucija. LR URM

Ukrainoje Rusijos numušto keleivinio Malaizijos oro linijų lėktuvo vietoje - degančios nuolaužos ir dešimtys lavonų.

AFP

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentė Dalia Grybauskaitė birželio 20 d. vetavo įstatymą, kuris, jos teigimu, gali apriboti piliečių teises turėti ginklų nepaprastosios padėties ar karo metu. Seimo priimtame įstatyme numatyta, kad ginklai ir šaudmenys iš jų turėtojų yra laikinai paimami ar rekvizuojami Nepaprastosios ar Karo padėties įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis. D. Grybauskaitė teigia, kad „toks teisinis reguliavimas sudaro prielaidas laikinam ginklų ir šaudmenų paėmimui iš visų juos teisėtai turinčių asmenų visais atvejais, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį“.

Prezidentė siūlo, kad nepaprastosios, karo padėties metu ar paskelbus mobilizaciją ginklai bei šaudmenys jų teisėtiems turėtojams būtų paliekami ir galėtų būti laikinai paimami ar rekvizuojami tik išskirtiniais atvejais – jeigu tie ginklai ir šaudmenys būtų reikalingi Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms arba būtų turima informacijos, kad jie gali būti panaudoti nusikaltimams veikoms daryti.

Šiaulių apygardos teismas du asmenis pripažino kaltais šnipinėjus Rusijai ir skyrė jiems realias ketverių metų devynių mėnesių laisvės atėmimo bausmes, pranešė teismo atstovas Vytautas Jončas. Vienas iš nuteistųjų iki sulaikymo dirbo Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje, kitas jau buvo išėjęs į atsargą. Iš vieno jų teismas nusprendė konfiskuoti beveik 6,5 tūkst. eurų, paimtus kratos metu. Byla nagrinėta neviešuose teismo posėdžiuose. Abu nuteistieji bylos nagrinėjimo metu kaltę pripažino.

Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis sako, kad dar dvejoja, ar liks premjero pareigose po išrinktojo prezidento Gitano Nausėdos inauguracijos. Jis sakė, kad jo apsisprendimas priklausys nuo to, kaip baigsis derybos dėl valdančiosios koalicijos atnaujinimo. Pagal Konstituciją, išrinkus prezidentą Vyriausybė turi grąžinti įgaliojimus naujam šalies vadovui. Įgaliojimai bus grąžinti per G. Nausėdos inauguraciją liepos 12 dieną.

Susisiekimo ministras Rokas Masiulis atmeta Seimo nario Gedimino Kirkilo kritiką apie ministro nevykdomą Vyriausybės programą. Pasak ministro, programos darbai tikrai buvo vykdomi, o G. Kirkilo raginimo atsistatydinti jis nemato priežasčių priimti. Ministras teigia, kad jo kadencijos laikotarpiu buvo sutvarkyti šimtai kelių, vykdomi projektai bei reformos. Be to, pasak ministro, buvo pradėta daugiau kaip trisdešimt ikiteisminių tyrimų dėl vykdomų neskaidrių pirkimų. R. Masiulis svarsto, kad gal tokią G. Kirkilo retoriką sukėlė būtent bijojimas, kad ikiteisminiai tyrimai atsigręš ir prieš G. Kirkilo vadovautos XIV Vyriausybės darbus.

Kauno rajone veikianti verslininko **Jurijaus Borisovo** bendrovė „Aviabtaltika“ užsidirba iš Lietuvos pasieniečių ir kariuomenės užsakymų, skelbia portalas delfi.lt. Portalo freedata.lt duomenimis, per daugiau kaip dešimtmetį „Aviabtaltika“ yra laimėjusi 8 Lietuvos kariuomenės ir dar 29 karinių oro pajėgų Ginkluotės ir technikos remonto depo užsakymų. Visų jų bendra vertė – 6,86 mln. eurų. Be to, įmonė yra gavusi tris 114,2 tūkst. eurų vertės VSAT užsakymus. Kariuomenė nurodo, jog naudojant Rusijos gamybos sraigtasparnius, jų aptarnavimui sunku rasti daugiau tiekėjų. J. Borisovas yra buvęs nušalintojo prezidento Rolando Pakso patarėjas ir vienas didžiausių rinkiminės kampanijos rėmėjų. Jis įtariamas ryšiais su Rusijos slaptosiomis tarnybomis.

Įsilaužus į naujienų portalus, birželio 19 d. juose paskelbtos melagingos žinios apie Lietuvoje vykstančias karines pratybas. Portaluose valstietis.lt ir baltictimes.com lietuvių ir anglų kalbomis paskleistas melas, neva per pratybas bandant masinio naikinimo ginklus radioaktyviomis medžiagomis užteršta Neris. Lietuvos pareigūnai tai vadina sąmoninga provokacija, nukreipta prieš Lietuvos kariuomenę.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) birželio 19 d. nusprendė, kad buvęs Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos generalinis direktorius **Arvydas Vaitkus**, nedeklaravęs „valstiečių“ kandidatų į Klaipėdos miesto savivaldybę savivaldos rinkimų kampanijai verslininkų aukotas lėšas, supainiojo viešuosius ir privačius interesus.

Paskelbtame naujausiame pasauliniame aukštųjų mokyklų vertinime „*QS World University Rankings 2020*“ **Vilniaus universitetas** (VU) pakilo per 30 pozicijų ir užima 458 vietą. Pasaulio geriausių universitetų 500-uke esantis VU užima ir aukščiausią poziciją tarp visų Lietuvos universitetų, ir šiemet vienintelis kopė aukštyn, sakoma pranešime spaudai. Toliau rikiuojasi kitos šalies aukštosios mokyklos: **Vilniaus Gedimino technikos universitetas** užima 591–600 vietą (pernai – 581–590), **Kauno technologijos universitetas** išlaikė 751–800 vietą, **Vytauto Didžiojo universitetas** taip pat pozicijų nepakeitė ir jau trejus metus iš eilės yra 801–1000 pozicijoje.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PRAŠO JT SAUGUMO TARYBOS SURENGTI POSĖDĮ DĖL IRANO

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba.

AP

JAV paprašė Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos pirmadienį surengti posėdį už uždary durų dėl situacijos Irane, praneša „Reuters“.

„Informuosime Tarybą apie naujausius įvykius, susijusius su Iranu, ir pateiksime detalesnės informacijos iš mūsų atliekamo incidentų tanklaiviuose tyrimo“,

– sakoma „Reuters“ cituojamoje Jungtinių Valstijų delegacijos JT laiške kolegoms Saugumo Taryboje.

Įtampa tarp JAV ir Irano kilo praėjusią savaitę, kai Omano įlankoje dviejuose tanklaiviuose įvyko sprogimai. JAV dėl atakos prieš tanklaivius apkaltino Iraną. Teheranas, savo ruožtu,

bet kokius kaltinimus neigia.

Birželio 20 d. Irano revoliucinė gvardija numušė JAV karinį bepilotį orlaivį. JAV teigimu, orlaivis skrido tarptautinėje oro erdvėje. Tuo metu Irano kariškiai tikina, kad žvalgybinis bepilotis kirtu Irano oro erdvę, todėl buvo numuštas. **ELTA**

PREZIDENTAS PASIŪLĖ MARKO ESPERIO Į JAV GYNYBOS SEKRETORIAUS POSTĄ

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) iškėlė Marko Esperio kandidatūrą į gynybos sekretoriaus postą, vėlų birželio 21 d. pranešė Baltieji rūmai.

Apie tai paskelbta praėjus kelioms valandoms po to, kai prezidentas atskleidė, jog paskutinę minutę atšaukė raketų smūgius Iranui.

Kariuomenės sekretorius M. Esperis buvo paskirtas lai-

kinuoju Pentagono vadovu ankstesniam laikinajam gynybos sekretoriui Patrickui Shanahanui atsisakius dalyvauti jo kandidatūros tvirtinimo procedūroje Senate. P. Shanahanas nurodė, kad nori daugiau laiko skirti savo šeimai.

Kandidatas į JAV gynybos sekretoriaus pareigas Markas Esperis.

AP

Buvęs sausumos pajėgų karininkas M. Esperis dalyvavo JAV vadovautame 1990–1991 metų Persijos įlankos kare, nutraukusiame Irako įsiveržimą į Kuveitą. Vėliau jis užėmė aukštas vadovaujančias pareigas ginkluotės ir aerokosmi-

nių technologijų bendrovėje „Raytheon“.

Tuo metu P. Shanahanas prieš pradėdamas darbą Pentagone ilgai dirbo aerokosminių technologijų milžinės „Boeing“ civiliniuose ir kariniuose padaliniuose. **LRT**

JAV NENORI KARO SU IRANU IR PASIRUOŠUS DERYBOMS

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) pareiškė televizijai NBC, kad norėtų išvengti karo su Iranu, ir siūlo Teheranui pradėti derybas.

„Nesiekiu karo. Jei jis prasidės, tai pareikalaus iki šiol nematytų mastų aukų. Nenorėčiau šito“, – sakė prezidentas interviu, kurio trumpos

ištraukos buvo paskelbtos NBC tinklalapyje naktį iš birželio 21 d., penktadienio į birželio 22 d., šeštadienį.

„Negalite turėti branduolinio ginklo. Norite pasikalbėti – prašom. Priešingu atveju turėsite problemų su ekonomika artimiausius trejus metus“, – pareiškė D. Trampas, kreipdamasis į Teheraną.

Be to, JAV vadovas pareiškė, kad atšaukė raketų smūgius Iranui, nes sužinojo, kad planuotos atakos prieš tris taikinius Irane galėjo pareikalauti 150 žmonių gyvybių. Pasak D. Trampo, tai yra pernelyg didelė kaina ir tai nebūtų proporcingas atsakas už numuštą žvalgybinę bepilotę skraidyklę. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštų į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

APIE LIETUVOS PREZIDENTĖS METINĮ PRANEŠIMĄ

Birželio 11 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė skaitė metinį pranešimą. Tai paskutinyasis Jos Ekscelencijos pranešimas – baigusi antrąją kadenciją D. Grybauskaitė savo pareigas perleis teisėtai išrinktam naujamajam šalies vadovui Gitanai Nausėdai. Ji jau sudarė Inauguracinę komisiją, kuri šių metų liepos 12 d. inauguruos G. Nausėdą į LR Prezidento postą.

Kadangi pranešimas buvo transliuojamas tiesiogiai, netruko pasirodyti ir jo vertinimų. Kaip ir reikėjo tikėtis, jie buvo nevienareikšmiai – vieni pranešimą įvertino kaip santūrų nueinančio politiko atsisveikinimą, kiti gyrė D. Grybauskaitę kaip aukščiausio tarptautinio lygio politikę, prezidentavimo laikotarpiu pakėlusią Lietuvą į prestižines pozicijas, na, o dar kitiems neužteko padorumo eilinį kartą nepasityčioti (nenuostabu, kad tokių „šaipūnų“ pozicijos stebėtinaai sutampa su kremliaus propagandistų ir simpatikų pozicijomis).

D. Grybauskaitės prezidentavimo laikotarpiu Lietuvai teko nemažai sunkių išbandymų – tai ir tarptautinė finansų krizė, ir politinės padėties Europoje pasikeitimas dėl Rusijos įvykdytos karinės agresijos prieš Ukrainą, na ir ne ką mažesnio netikrumo įnešusi Ramūno Karbauskio valdomų politinių jėgų pergalė 2016 metų Seimo rinkimuose. Sutikite, - apžvelgę visą atgautosios nepriklausomybės beveik 30 metų politinio gyvenimo laikotarpį nerasime analogiškų nepagarbos ar tiesiog chamizmo, ignoravimo ar net šantažo pavyzdžių, kokius valstybės Prezidento atžvilgiu pastaraisiais metais demonstravo asmeniškai R. Karbauskis ir jos „valstiečių-žaliųjų“ partijos atstovai. Susidarė įspūdis, kad jie arba sąmoningai siekė išprovokuoti Prezidentę karštakošiškiems atsakams, arba kuo daugiau sumenkinti šios institucijos įvaizdį. O gal ir viena, ir kita, priedo – menkinti asmeniškai tarptautinį D. Grybauskaitės politinį autoritetą. Malonu, kad šios niekingos pastangos liko bevaisės!

Todėl Prezidentė D. Grybauskaitė padėties nedramatizuoja: „Apžvelgdama gana dramatišką dešimtmetį, nors konfliktų buvo, ginčų buvo, stumdėmės įvairiuose „burbuluose“, drįstu pareikšti, kad iš esmės su Valstybe viskas gerai.” Na, mes nežinome, ką konkrečiai Prezidentė turėjo galvoje užsimindama, kad „Lietuvos žemė kartu su partizano A. Ramanausko-Vanago palaikais grąžino mums nepalaužiamą kovos ir pasipriešinimo dvasią”, bet minčių kyla įvairių, nebūtinai susijusių su gynyba, pavyzdžiui, kad demokratijos šalininkams užteks ryžto pasipriešinti „valstiečių-žaliųjų” reformoms, siekiančioms apriboti žmogaus teises į laisvą žodį ar gyvenimo būdą.

Žinoma, valstybės saugumas nuo užsienio valstybių agresijos yra svarbiausias dalykas, o jį gali garantuoti tik tokia pozicija: „Gebėjimas atsakingai veikti, atvira ir tiesi laikysena, o ne pataikavimas daro mus matomus geopolitinėje erdvėje. Vertybėmis ir pasitikėjimu, o ne baime ar nuolankumu grįsta užsienio politika pelno pagarbą Lietuvai. (...) Nebrandūs politiniai sprendimai ir pareiškimai dėl bendradarbiavimo su priešiškomis valstybėmis gali tapti šliaužiančiomis grėsmėmis, kurios pavers mus įkaitais, kai reikės rinktis tarp blogai ir labai pavojinga. (...) Turime ir toliau išlikti Laisvės varpu tarptautinėje politikoje. Todėl besą-

VIDINĖ VOKIETIJOS KOVA DĖL SANKCIJŲ RUSIJAI

Vokietijos politika Rusijos atžvilgiu visada buvo komplikuota.

Pastarasis to pavyzdys - Saksonijos žemės premjeras Michaelis Kretschmeris prieš keletą dienų Sankt Peterburge susitiko su Vladimiru Putinu bei pareiškė, kad Europos Sąjungos taikomos sankcijos Rusijai turi būti švelninamos. Jis iškart susilaukė griežto atsako iš savo partijos – Krikščionių demokratų (CDU) – vadovų, bet pernelyg dėl to nesijaudino; juk Vokietija yra federacinė valstybė su gana dideliu atskirų žemių politinių savarankiškumu.

Pagal diplomatinį protokolą Rusijos vado ir vienos iš Vokietijos žemių premjero bendravimas akis į akį neatrodo lygiavertis, tačiau tai įvyko ne atsitiktinai. Rusija puikiai žino, kad didelė dalis politikų Vokietijoje, ypačiai atskirose regionuose, spaudžia federalinę valdžią ir kanclerę sušvelninti laikyseną Rusijos atžvilgiu; kitaip tariant, „atleisti sankcijų vadeles”, o tokie susitikimai pasitarnauja

logikai „skaldyk ir valdyk”.

Vienu ar kitu metu apie sankcijų švelninimą kalbėjo ir Saksonijos-Anhalto, ir Tiuringijos, ir kitų žemių politikai. Nesvarbu, kad jie atstovauja skirtingoms politinėms partijoms, mat reikšmingesnis veiksnys pasirodė esantis geografiija. Draugystė su Kremliumi ypač reikšminga Rytų Vokietijos atstovams. Akivaizdu, kad geopolitinės nuostatos ir skirtinga Šaltojo karo atmintis vis dar turi praktinių politinių pasekmių.

Tačiau dar svariau nei istorija ar geopolitika, ko gero, yra ekonomika. Pradėjus taikyti sankcijas, o taip pat ir dėl energetikos žaliavų kainų smukimo, Vokietijos prekybos apimtys su Rusija susitraukė 40 proc. 2017-aisiais, skaičiuojama, to skaitinė vertė siekė apie 11 mlrd. eurų. Labiausiai poveikį jautė rytinė Vokietijos dalis, todėl šiame regione kone trys iš keturių apklaustųjų palaiko sankcijų švelninimą. Elementaru – juk jos kainuoja. Vietos politikams tuo tarpu šis klausimas tampa puikia galimybe sutraukti dėme-

lygiškas Ukrainos žmonių palaikymas ir toks pats besąlygiškas agresoriaus pasmerkimas – ar tai būtų Krymas, Kerčė, ar cheminio ginklo panaudojimas Jungtinėje Karalystėje – turi išlikti mūsų strategine laikysena.”

Prezidentė šiais žodžiais priminė, kad nestokojam veikėjų, kurie nemato problemos, jei kažkas bendradarbiauja su agresore Rusija – prisiminkime neseną M. Basčio, A. Skardžiaus istorijas... Ir, žinoma, nepamirškime, kas juos rėmė ir teberemia, kas siūlo „bendradarbiauti”, pavyzdžiui, energetikos srityje. „Lietuviškomis SGD terminalo įgyvendinimo patirtimis, kurios padėjo mums užtikrinti dujų tiekimo alternatyvas, naudojasi ir kitos pasaulio šalys. (...) Su Europos Komisija jau pasirašėme politinį susitarimą dėl Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su Vakarų Europos tinklais, o šį mėnesį pasirašysime detalesnį susitarimą Briuselyje, kai vyksiu į Europos Vadovų Tarybą. Tai nesidairykite atgal į Rytus, nes puikiai žinome, kad BRELL žiede iš Maskvos dispečerinių sukasi ne tik elektra, bet ir politinė įtaka. Kaip ir Astravo atominėje. ESPO šalys pripažino, kad ji pastatyta ant nesaugios aikštelės. Ne apie jos saugumą eina kalba, eina kalba apie nesaugią aikštelę! Vadinasi, čia negali veikti jokia elektrinė. Būtina toliau siekti Astravo elektrinės uždarymo apskritai.”

Vertindami Prezidentės metinį pranešimą, daugelis pastebėjo ir tiesioginę kritiką dabartinei valdančiajai daugumai: „Gyvename tikrai gerais laikais, tik nereikia patiems prisidaryti bėdų vien dėl to, kad kyla noras ar entuziazmas daryti ką nors kitaip, griauti, o ne kurti. Naujausi tyrimai atskleidė neraminančią tiesą – per pastaruosius dvejus metus smarkiai krito investuotojų pasitikėjimas mūsų šalies ekonomika. Neigiamai jų nuotaikai didžiausią įtaką turėjo kontraversiški valdžios sprendimai ir pareiškimai. Draudimai ir apokaliptiniai scenarijai, kurpiami dalies valdančiųjų, kelia nerimą ne tik užsienio investuotojams. Tai pasmerkia šalį nesibaigiantiems eksperimentams vaučeriais, pensijų pakopomis, švietimo modeliais, ligoninių mutacijomis ir veidrodinėmis ministerijomis.”

Savo metinį pranešimą, paskutinį iš 10, LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė baigė padėkodama Lietuvos žmonėms: „Brangūs Lietuvos žmonės, būtent Jūsų pasitikėjimas stiprina mane visus dešimt metų. Tikėdama Lietuva ir Jumis ieškojau valstybei būtinų sprendimų, taip kaip gebėjau.

Dėkoju visiems, kurie tapote bendražygiais ir bendraminčiais. Dėkoju ir tiems, kurie išsakė kritines pastabas. Visi man padėjote ir mokėte mane kiekvieną dieną. Man buvo didelis iššūkis ir didžiulė garbė tarnauti Lietuvos valstybei ir jos žmonėms. Visiems dėkoju.

Dalia Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Prezidentė”

Kęstutis Šilkūnas

šį ir pabarti federalinę valdžią.

Tiesa, sankcijos Rusijai braška ne tik rytuose. Bendras palai-kymas ekonominėms Kremliaus spaudimo priemonėms nacionaliniu mastu jau gerokai mažesnis nei 50 proc. Kanclerė Angela Merkel kartoja, jog apie sankcijų švelninimą kalbėti nėra prasmės, mat situacija Rytų Ukrainoje nesikeičia; tačiau principingas tokios pozicijos laikymasis susidurs su vis didesniu vidiniu spaudimu. Tam tikra prasme net keista, kad dabartinė Vokietijos valdančioji koalicija, sudaryta iš krikdėmų ir Rusijos atžvilgiu tradiciškai nuolankesnių Socialdemokratų, ekonomines sankcijas taip ilgai išlaikė. Tad nodėrami suprasti Berlyno požiūrio į V. Putiną metamorfozes turime vertinti ne tik kanclerę, bet matyti kur kas platesnį politinį paveikslą.

Visgi artimiausioje ateityje Vokietijos požiūris į Rusiją gali tapti net griežtesnis, mat Socialdemokratų pozicijos ai-žėja. Savaitgalį atliktos naujausios apklausos rodo, jog centro kairieji Vokietijoje sulauktų vos 11 proc. rinkėjų palaikymo - tai blogiausias rezultatas per pastaruosius 70 metų. Tuo metu populiariausia partija šalyje tampa Žalieji, keliais procentais pralenkę Krikščionis demokratų. Nors Žalieji tradiciškai su skepsiu žvelgia į tokius aljansus kaip NATO, juos pastaruoju metu išskiria gana griežtas Rusijos politikos vertinimas – ypačiai kritikuojant dujotiekio „Nord Stream 2” statybas. Tad Vokietijos politikos laukia įdomus ruduo.

Linus Kojala, politologas

ES PUSMEČIUI PRATĘSIA EKONOMINES SANKCIJAS RUSIJAI

Europos Sąjungos vadovai sutarė dar pusmečiui pratęsti ekonomines sankcijas Rusijai.

Europos Vadovų Tarybos spaudos tarnybos atstovė Virginie Battu savo ruožtu tviteryje parašė: „Praėjus penkeriems metams po Rusijos įvykdytos neteisėtos Krymo ir Sevastopolio aneksijos, ES toliau tvirtai remia Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą.”

Šios sankcijos pirmą kartą vienerių metų laikotarpiui buvo įvestos 2014 metų liepos 31 dieną – „reaguojant į neteisėtą Krymo aneksiją ir sąmoningą Ukrainos destabilizavimą”.

2014 metų rugsėjį sankcijos buvo sugriežtintos.

2015 metų kovo 19 dieną ES Taryba susiejo galiojančią sankcijų režimą su visišku Minsko susitarimų įgyvendinimu.

LRT

BRIUSELYJE – ES ATEIČIAI SVARBŪS KLAUSIMAI

Ketvirtadienis, birželio 20 d. (Briuselis). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su kitų Europos Sąjungos šalių lyderiais dalyvauja Europos Vadovų Tarybos (EVT) posėdyje, kur diskutavo derybų dėl ES biudžeto, ES strateginės darbotvarkės, išorės politikos, klimato kaitos ir kitais Europai aktualiais klausimais.

ES šalių vadovai patvirtino tolesnį derybų dėl naujojo septynmečio biudžeto kalendorių. Nuspręsta siekti lyderių sutarimo dėl 2021–2027 m. biudžeto iki šių metų pabaigos.

Prezidentės teigimu, derybas būtina užbaigti kuo greičiau. Pasak šalies vadovės, laukia ilgos ir sudėtingos diskusijos. Reikės ne tik suderinti visų ES narių interesus, bet ir derėtis su labiau fragmentuotu, nei anksčiau, naujuoju Europos Parlamentu. Todėl delsti negalima, kitaip gali vėluoti ES finansinės paramos skyrimas ir sustoti Europos žmonėms svarbių projektų įgyvendinimas.

Derybose dėl naujojo septynmečio biudžeto Lietuva siekia, kad parama iš sanglaudos fondų Lietuvai nebūtų drastiškai mažinama, tiesioginės žemės ūkio išmokos mūsų

žemdirbiams greičiau pasiektų ES vidurkį ir Ignalinos AE uždarymui būtų skirta pakankama parama.

ES valstybių ir vyriausybės vadovai taip pat patvirtino ES strateginę darbotvarkę, kuri nubrėžia pagrindines Bendrijos ateities raidos gaires artimiausiems penkeriems metams. Susitikime atsižvelgta į Lietuvos siūlymus dėl atsako į hibridines grėsmes ir dezinformaciją stiprinimo, sąžiningos konkurencijos su trečiosiomis šalimis užtikrinimo, kartu įvertinant grėsmių nacionaliniam saugumui riziką. Taip pat bus siekiama sąžiningiau skirstyti finansines lėšas mokslinių tyrimų skatinimui ir išlaikyti „atvirų durų politiką“ ES narystės siekiančioms Rytų partnerėms.

EVT posėdyje Briuselyje patvirtintos ir individualios Europos Komisijos rekomendacijos kiekvienai valstybei narei. Kritikos dėl socialinės nelygybės, kuri yra viena didžiausių visoje ES, žemo mokesčių surinkimo, prastos sveikatos priežiūros sistemos sulaukusiai Lietuvai rekomenduojama mažinti pajamų nelygybę, skurdą ir atskirtį, gerinti mokesčių surinkimą ir socialinių išmokų sistemą,

Prieš EVT posėdį Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos ir Europos Komisijos vadovai pasirašė politines gaires dėl Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su kontinentinės elektros tinklais per Lenkiją. Iš kairės: Lenkijos Ministras Pirmininkas Mateusz Morawieckis, Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Europos Komisijos Pirmininkas Jean Claude Junckeris, Estijos Ministras Pirmininkas Jüri Ratas ir Latvijos Ministras Pirmininkas Arturas Krišjanis Karinšas.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

didinti švietimo ir sveikatos priežiūros sistemų kokybę, ekonominę politiką ir investicijas orientuoti į inovacijų skatinimą, energijos ir išteklių efektyvumo didinimą, tvarių transporto ir energetikos jungčių plėtrą.

Dvidešimt aštuonių ES šalių vadovai bendru sutarimu nusprendė pratęsti ekonomines sankcijas Rusijai. Sankcijos, kurios riboja Rusijos bankams ir įmonėms prieigą prie ES kapitalo rinkų, prieigą prie naujų naftos paieškų ir gavybos technologijų bei paslaugų,

draudžia ginklų eksportą ir importą, yra tiesiogiai siejamos su Minsko susitarimų įgyvendinimu.

Rusija ne tik nesilaiko Minsko susitarimų, bet ir tęsia Ukrainos atžvilgiu agresyvių elgesį. Kerčės sąsiauryje pagrobti Ukrainos jūrininkai vis dar įkalinti, Donetske ir Luhanske vykdoma neteisėta „pasportizacija“, kai supaprastinta tvarka Rytų Ukrainos gyventojams yra išduodami rusiški pasai. Todėl ES vieningai pasisako, kad sankcijos Rusijai privalo būti pratęstos.

Susitikime kalbėta ir

klimato kaitos klausimais. Artėjant JT aukščiausio lygio susitikimui dėl klimato kaitos, kuris įvyks šių metų rugsėjo mėn. Niujorke, Lietuva pasisako už būtinybę galvoti ne vien apie tai, kokiomis priemonėmis įvykdysime jau priimtus Paryžiaus susitarimo įsipareigojimus, bet ir apie tolesnę kovos su klimato kaita perspektyvą. Pasak Prezidentės, klimato kaita yra globali problema, kurios pasekmes pajusime visi, todėl visos šalys privalo sąžiningai vykdyti savo įsipareigojimus.

Prezidentės spaudos tarnyba

ELEKTROS TINKLŲ SINCHRONIZACIJA TAMPA NEGRĮŽTAMA

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Europos Komisijos Pirmininkas Jean Claude Junckeris. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

Ketvirtadienis, birželio 20 d. (Briuselis). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su Latvijos Ministru Pirmininku Arturu Krišjaniu Kariniu, Estijos Ministru Pirmininku Juriu Ratu, Lenkijos Ministru Pirmininku Mateuszu Morawieckiu ir Europos Komisijos Pirmininku Jeanu Claude'u Junckeriu pasirašė politines gaires dėl Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su kontinentine Europa.

Dokumente pirmą kartą įtvirtintas galutinis sinchronizacijos terminas. Visos penkios gaires pasirašiusios

partnerės vieningai sutaria, kad šis regionui strateginės reikšmės projektas turi būti baigtas vėliausiai iki 2025 metų. Gairėse taip pat nustatytas konkretus sinchronizacijos darbų įgyvendinimo tvarkaraštis.

Šalies vadovės teigimu, šiandien įžengiame į naują kokybinę stadiją, kai sinchronizacija tampa negrįžtama. Keturios valstybės ir Europos Sąjunga demonstruoja tvirtą politinę valią kaip įmanoma greičiau įgyvendinti šį visam regionui gyvybiškai svarbų projektą, skiriant tam visą

reikalingą dėmesį, pajėgumus ir finansines lėšas.

Pasak Prezidentės, įgyvendinus sinchronizacijos projektą bus galutinai įtvirtintas regiono energetinis savarankiškumas. Baltijos šalys atsijungs nuo iš Rusijos valdomo elektros žiedo BRELL ir taps integruota kontinentinės Europos elektros sistemos dalimi. Tai užkirs

kelią trečiosioms šalims per energetiką mums daryti politinį spaudimą.

Per praėjusius metus sinchronizacijos projektas smarkiai pasistūmėjo į priekį. Patvirtintas sinchronizacijos scenarijus per jau veikiančią Lietuvos ir Lenkijos „LitPol Link“ elektros jungtį ir naują jūrinį kabelį „Harmony Link“. Pasirašytas susitarimas dėl „Harmony Link“ tiesimo parengiamųjų darbų. Skirta pirmoji finansinė parama projektui įgyvendinti pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (CEF).

Prezidentės spaudos tarnyba

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMAS – LAUKIAMAS LIETUVOJE

Antradienis, birželio 18 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su pasaulio lietuvių jaunimo atstovais, pasirinkusiais mūsų šalį vasaros stažuotėms pagal programą „Jungtis Lietuvai“, su kuriais kalbėta apie jaunimo galimybes Lietuvoje, tautiškumo, tapatybės, lietuviybės saugojimą užsienyje.

Šie metai paskelbti Pasaulio lietuvių metais, lietuvių vienybė pasaulyje ir darbai Lietuvai visada yra labai svarbūs. Prezidentės teigimu, sveikintinos visos iniciatyvos, kurios suteikia galimybę jaunosios kartos užsienio lietuviams iš arti susipažinti su modernėjančia Lietuva, padeda jiems išlaikyti ryšį su tėvų gimtine, palengvina apsisprendimą sugrįžti.

Pasak šalies vadovės, Lietuvai reikia visų geranoriškų tautiečių, čia norinčių pritaikyti užsienyje įgytas žinias ir patirtį, jų idėjos ir pasiūlymai gali prisidėti stiprinant mūsų valstybę, kuriant jos ateitį. Grįžtantis jaunimas čia mato galimybių realizuotis ir tobulėti pagal profesiją.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

Prezidentė pabrėžė, kad jauni, aktyvūs, išsilavinę ir bendruomeniški lietuviai gali ir turi būti šalies tarptautiniai ambasadoriai, skleidžiantys patriotiškumą ir žinias apie Lietuvos pasiekimus, kuriais jie galės įsitikinti, stažuodamiesi inovatyviausiose šalies įmonėse ir organizacijose.

Į šėšių savaitę trukmės stažuotę atvyko 17 lietuvių kilmės jaunuolių, kurių dauguma gimė svetur, bet puoselėja lietuviybę, aktyviai dalyvauja užsienio lietuvių bendruomenių veikloje.

Jaunuoliai studijuoja įvairiuose JAV universitetuose biochemiją ir molekulinę biologiją, verslo administravimą, kriminalinę teisę, sociologiją, psichologiją, politikos, kitus mokslus. Stažuotę jie atliks Lietuvos įmonėse pagal savo studijų kryptis.

Prezidentės spaudos tarnyba

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS PROJEKTUI – BALTIJOS GYNYBOS KOLEDŽUI – 20 METŲ

Po Baltijos šalių gynybos ministrų komiteto susitikimo Tartu, birželio 20 d. krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis kartu su Lietuvos Seimo pirmininku prof. Viktoru Pranckiečiu bei Estijos prezidente Kersti Kaljulaid ir Latvijos prezidentu Raimonds Vējonis ir Estijos bei Latvijos gynybos ministrais dalyvavo iškilmingame Baltijos gynybos koledžo (BALTDEFCOL) 20-mečio minėjime ir jungtinėje kursų baigimo ceremonijoje.

„20 Baltijos gynybos koledžo gyvavimo metų tik įrodo, kad tai yra vienas sėkmingiausių mūsų Baltijos šalių bendradarbiavimo gynybos srityje pavyzdžių“, – sakė ministras R. Karoblis, sveikindamas koledžo bendruomenę ir jo komendantą gen. mjr. Andis Dilans.

Ceremonijos metu įteikti diplomai Aukštesniųjų vadų, Jungtinio vadovavimo ir štabo karininkų bei Civilių tarnautojų kursus baigusiams 92 karininkams ir civiliams iš 17 skirtingų šalių. Koledže šiais metais studijas baigė 27 lietuviai. Studijas sėkmingai baigė vienas Sakartvelo ir du Ukrainos karininkai, kurių studijas koledže finansuoja Lietuva.

Renginio metu taip pat buvo įteikta nauja koledžo vėliava, kurią pašventino Tartu miesto vyskupas ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos ginkluotųjų pajėgų kapelionai.

Baltijos gynybos koledžo 20-mečio proga vardinės Lietuvos krašto apsaugos minis-

Baltijos gynybos koledžo 20-mečio šventėje.

Baltijos gynybos koledžo nuotr.

tro dovanos buvo įteiktos koledžo Aprūpinimo departamento vadovui ats. jūrų kapitonui Juris Roze ir Mokymo Informacinių sistemų administratoriui Oliver Toots. Nuo koledžo įkūrimo 1999 metais dirbanti kursų sekretorė Kadi Salu buvo apdovanota Lietuvos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“. Plk. ltn. Riho Tammistu buvo apdovanotas Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“.

Apie Baltijos gynybos koledžą (BALTDEFCOL)

Baltijos gynybos koledžas yra bendra Lietuvos, Latvijos ir Estijos operacinio ir strateginio lygmens karininkų rengimo bei civilių tarnautojų mokymo įstaiga.

Latvijos, Lietuvos ir Estijos gynybos ministrai Baltijos

gynybos koledžo steigimo sutartį pasirašė 1998 m., koledžo inauguracija įvyko 1999 m. vasario 25 d. Pirmieji 32 studentai iš aštuonių šalių studijas koledže pradėjo 1999 m. rugpjūtį.

Baltijos gynybos koledžas yra bendras trijų Baltijos šalių projektas, įsteigtas padedant NATO sąjungininkams. Šis koledžas vertinamas daugelyje NATO šalių, todėl tobulintis į šį koledžą siunčiami ne tik Baltijos šalių, bet ir kitų valstybių karininkai. Lietuva taip pat finansuoja Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos studentų mokymąsi koledže.

Baltijos gynybos koledžas vykdo penkis mėnesius trunkantį Aukštesniųjų vadų kursą, kurio tikslas yra parengti karininkus ir civilius tarnautojus

inicijuoti, vadovauti ir įgyvendinti strateginio lygmens reformas savo šalyse, gebėti tinkamai reaguoti į besikeičiančią saugumo situaciją. Jungtinio vadovavimo ir štabo karininkų kurse, trunkančiame 11 mėnesių, siekiama parengti karininkus vadovaujančioms pozicijoms taktiniame lygmenyje bei darbui jungtiniuose štabuose. Civilių tarnautojų kursas trunka 3 mėnesius ir jo tikslas yra suteikti civiliams tarnautojams žinių ir įgūdžių, reikalingų vystant bei įgyvendinant nacionalinę saugumo ir gynybos politiką. Vyresniųjų vadovų kursas suteikia galimybę generolų lygio karininkams ir jiems prilygintiems civiliams tarnautojams gauti žinių ir įgūdžių, reikalingų vykdant aukščiausios

atsakomybės nacionalines ir tarptautines užduotis. Nuo šių metų taip pat pradedamas Vyriausiųjų puskarininkių kursas.

Baltijos gynybos koledžui šiuo metu vadovauja Latvijos kariuomenės generolas majoras Andis Dilans, kuris 2016 m. birželio mėn. pareigose pakeitė nuo 2012 m. gruodžio koledžui vadovavusį Lietuvos kariuomenės generolą majorą Vitalijų Vaikšnora. 2004-2007 m. koledžui vadovavo brigados generolas Algis Vaičieliūnas. Šio koledžo vadovai skiriami rotacijos tvarka trijų Baltijos valstybių (Lietuvos, Latvijos, Estijos).

Didžioji dalis Lietuvos karinių dalinių vadų yra baigę įvairius Baltijos gynybos koledžo kursus.

LR KAM

PAMINĖTA GEDULO IR VILTIES DIENA

Gedulo ir vilties dienos minėjimas prie Lietuvos Vyriausybės.

LRV

Birželio 14 d., penktadienį Lietuva minėjo Gedulo ir vilties dieną. Vyriausybės kanceliarija taip pat prisijungė prie visuotinės pilietinės akcijos ir prisiminė šią tragišką mūsų istorijos datą. Lygiai prieš 78-metus, 1941-

ųjų birželio 14-ąją, sovietai pradėjo masinius Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą.

„Prieš 78 metus birželio 14 d. buvo pradėtas iki tol neregėtas lietuvių tautos naikinimas. Buvo siekiama sunaikinti žmogų, šeimą,

valstybę. Prisiminkime tas aukas, kurias suaukojo tauta. Kiekvienas šiandien prisiminkime, kokia kaina buvo pasiekta nepriklausomybė. Todėl minėdami šią liūdną sukaktį tylos minute pagerbkime tuos, kurie paaukojo

savo gyvenimus, likimus vardan Lietuvos, kurie klojo ateities valstybės pamatus“, – sakė Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis.

Okupacijos aukų, visų žuvusių už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę atminimas buvo pagerbtas tylos minute. Vėliau Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ Jaunių choras kartu su susirinkusiais Vyriausybės kanceliarijos, ministerijos atstovais, piliečiais sugiedojo „Tautišką giesmę“.

Pirmieji Lietuvos gyventojų trėmimai pradėti 1941 m. birželio 14 d. 3 val. ryto. Lietuviai ištisomis šeimomis buvo tremiami į Sovietų Sąjungos gilumą – Sibirą. Per savaitę iš Lietuvos išvežta 30 tūkst. Lietuvos piliečių. Iki šiol tiksliai nenustatyta tikslaus ištremtųjų ir žuvusiųjų pakeliui į tremtį skaičiaus.

LRV

VILNIUJE PAMINĖTOS 1941 M. BIRŽELIO SUKILIMO METINĖS

Patriotiškai nusiteikusių baikerių motociklų kolona birželio 23 d. prieš vidurdienį sudrebino Gedimino prospektą. 1941-aisiais, pirmosiomis karo dienomis, Lietuvą drebino sukilimas prieš paskubomis besitraukiančius sovietų armijos dalinius ir komunistų aktyvistus. Kaune paskelbtas nepriklausomybės atkūrimas ir sudaryta Laikinoji vyriausybė, užimta radijo ir telefono stotys. Po kelių dienų vokiečiai įsakė paleisti ginkluotus lietuvių dalinius, o dar po savaitės Laikinoji vyriausybė buvo priversta nutraukti veiklą.

Baikerių kolona žuvusiuosius per sukilimą pagerbė prie KGB rūmų, Lukiškių aikštėje, taip pat – prie pastatų, kuriuose veikė aktyvistų fronto štabas ir dirbo ginkluotųjų pajėgų organizatorius ir vadas Jonas Noreika-Generolas Vėtra. **LRT**

PAGERBTOS BALTIJOS ŠALIŲ 1941 M. BIRŽELIO TRĖMIMŲ AUKOS

Vėliavininkai ir Baltijiečių komiteto vadovės.

A.V.Matulionio nuotr.

Baltic American Committee of Greater Cleveland buvo įkurtas prieš 40 metų iniciatoriaus Algimanto Pautieniaus, tikslu suvienyti Klivlando estus, latvius ir lietuvius dėl vieno tikslo - prisiminti ir pagerbti šias Baltijos tautas dėl patirtų sovietų vykdytų trėmimų, žudynių ir Žmogaus teisių atėmimo.

Šis Baltijos šalių amerikiečių Klivlando komitetas Atminimo dieną be pertraukos rengia nuo įkūrimo dienos. Šiais metais jis įvyko birželio 9 d. 2 val. po p. Šv.

Kazimiero šventovėje, pravedant ekumenines pamaldas už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo. Apeigos buvo pravestos šventikų: latvių baptistų dr. Paul Barbins, latvių evangelikų dr. Sarma Eglite, lietuvių katalikų kun. Joseph Bacevice ir estų atstovo Peeter Orro. Mūsų parapijos choras, vadovaujamas vadovės Romos Bandza, giedojo akompanuojant kanclininkei Virginai Rubinski. Įnešus į šventovę JAV, Estijos, Latvijos, Lietuvos, NATO, Europos Sąjungos vė-

liavas buvo sugiedotas JAV himnas, akompanuojant chorui ir prisidedant dalyviams. Šias tragiškų istorijos įvykių baltijiečiams paminėjimo apeigas pradėjo kunigas Joseph Bacevice, primindamas praeities faktus ir jų atminimo svarbą, savo kalbą užbaigdamas malda. Po jo kalbėjo kiti dvasininkai, savo pasisakymus užbaigdami malda. Pasibaigus jų kalboms buvo sugiedoti šių Baltijos tautų himnai. Po iškilmingo minėjimo dauguma dalyvių vyko į

Lietuvių namus (*Lithuanian Village*), kur laukė gaivieji gėrimai, užkandžiai ir solistės Agnės Giedraitytės koncertas. Baltijiečių komiteto vicepirmininkė estė Erica Puussaar pradėjo šios dienos šventinę dalį pasveikindama dalyvius ir primindama, kad turime gerbti mūsų tautiečius, kurie nukentėjo. Paskui ant scenos buvo pakviesta solistė A. Giedraitytė, kuri anglų kalba tarė trumpą žodį ir sugiedojo „Lietuva brangi“. Solistė, įskaitant dainą anglų kalba (šis momentas įrodė solistės rūpestingumą, – aut.), sudainavo 6 dainas. Jos sceninis lankstumas, gracin gas balsas, grožis ir atlikimo maniera verčia manyti, kad

dainininkės laukia šviesi ir dosni ateitis. Solistei A. Giedraitytei buvo įteikta dovana, po to kalbėjo Baltijiečių komiteto pirmininkė Mylita Nasvytis – ji padėkojo visiems už dalyvavimą renginyje. Liūdna matyti, kad šios dienos apeigose dalyvių skaičius buvo menkas. Tai reiškia, kad lietuviai neįsijaučia pareigos dalyvauti, pripildyti mūsų (lietuvių) šventovę, tapti šeiminkais, bendrauti su Estijos ir Latvijos svečiais, Baltijiečių komiteto nariais, o svarbiausia – prisiminti ir pagerbti visus žuvusius ir nukentėjusius per 1941 m. birželio trėmimus. Jūsų nebuvimas yra skandalingas ir liūdnas.

Algirdas V. Matulionis

Solistė Agnė Giedraitytė.

A.V.Matulionio nuotr.

DELFINŲ TERAPIJOS CENTRUI KLAIPĖDOJE – ROTARIEČIŲ DOVANA

Lietuvos jūrų muziejaus Delfinų terapijos centre – modernus defibriliatorius.

Lietuvos jūrų muziejaus Delfinų terapijos centrą pasiekė dovana – modernus defibriliatorius. Jį padovanojo nuolatinės Delfinų terapijos centro rėmėjos – Klaipėdos ROTARY „Aditės“ klubo moterys kartu su kolegomis iš JAV – „Rotary Club of Chicagoland Lithuanians“.

Prietaisas įrengtas centro fojė, visiems matomoje ir lengvai pasiekiamoje vietoje. Šis defibriliatorius pritaikytas ne tik suaugusiems, bet ir vaikams. Jūrų muziejaus direktorė Olga Žalienė džiaugėsi, kad tai – jau antrasis defibriliatorius muziejuje.

„Per metus muziejų ir del finariumą aplanko apie 800 tūkstančių žmonių. Kol kas, ačiū Dievui, dar nebuvo tokios situacijos, kad būtų tekę gelbėti gyvybę. Dabar jaučiamės pasiruošę padėti net širdies smūgio atveju“, – pranešime spaudai cituojama O. Žalienė. Per pastaruosius mėnesius

uostamiestyje tai jau trečias toks padovanotas prietaisas viešojo sektoriaus įstaigoms – jie geradarių dėka atsirado Klaipėdos dramos teatre ir Savivaldybės pastate. Širdies ir kraujagyslių ligos yra pagrindinė mirčių priežastis Lietuvoje ir daugumoje Europos valstybių. Todėl pirmosios pagalbos suteikimas neatsiejamas nuo defibriliatoriaus panaudojimo. Šis prietaisas padeda atkurti širdies ritmą dar iki atvykstant medikams. Defibriliatorius sureguliuoja širdies skilvelių virpėjimą ir pavojus gyvybei stipriai sumažėja – panaudojus šį aparatą per pirmas tris minutes, 75 proc. atvejų žmogus atsigauna. „Rotary Club of Chicagoland Lithuanians“ informacija paruošta pagal www.atviraklaipeda.lt pranešimą

KAUNE ATIDAROMA PARODA APIE LIETUVIUS KENGYRO SUKILIME

Paroda skirta 1954 m. gegužės 16 – birželio 26 d. Kengyro lageryje (Kazachijos SSR Karagandos sr.) vykusiam politinių kalinių sukilimui atminti. Aktyvūs šio sukilimo dalyviai buvo lageryje kalintys lietuviai – vyrai ir moterys. Daugiau kaip 40 dienų trukęs politinių kalinių sukilimas buvo žiauriai numalšintas. Tarp žuvusiųjų ir sužeistųjų buvo ir lietuvių. Parodos atidarymas vyks birželio 26 d., Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos salėje (Laisvės al. 39, Kaunas). LGGRTC

PRENUMERUOKITE DIRVA

DIRVA

LIETUVOS GARBĖ IR LAISVYBĖ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

KLIVLANDAS, OH

PUIKUS ĮVYKIS

Š.m. gegužės 11 d., *United Auto Workers Local 1005* salėje, kuri yra Klivlando priemiestyje Parma, OH, įvyko „3rd annual Outdoorsman for Officers Banquet“ (banketas), šio banketo šeimininkas buvo „Blue Line Unlimited and The Greater Cleveland Peace Officers Memorial Society“. Banketo tikslas buvo surinkti lėšų ir padėti policininkams ir jų šeimoms: kai policininkai

tarnybos metu suluošinami ar net praranda gyvybę, jų šeimos atsiduria sunkioje padėtyje.

Šiame bankete dalyvavo per 700 svečių.

Prieš pradėdant banketą *Auxillary* vyskupas Roger Gries O.S.B. (*Order of Saint Benedict*) sukalbėjo maldą.

Pagrindinis lėšų rinkimo būdas per šį banketą buvo loterija, kurią sudarė trijų

eilių traukimas, dauguma prizų buvo įsteigti *Great Lakes Outdoor Supply*.

Pagrindinį prizą laimėjo lietuvių kilmės Tim Loehmann, kuriam pažymėjimą su sąrašu (prizų) įteikė buvęs *Cleveland Browns* futbolininkas Joe Jurevičius. Tim Loehmann pasveikino Joe Jurevičius lietuvišku „labas“.

Šis Tim laimėjimas buvo jam labai reikalingas. Biečia jam palinkėti tvirtos sveikatos.

Algirdas V. Matulionis

BRAZILIJA

SAN PAULE –
ANTRASIS LIETUVOS FESTIVALIS „LABAS“

Gegužės 4-5 dienomis San Paule, Ema Klabin fondo muziejuje vyko Lietuvos generalinio konsulato San Paule, Brazilijos lietuvių bendruomenės ir Brazilijos banko kultūros centro organizuojamas festivalis „Labas!“, kurio svečiams buvo sudaryta galimybė iš arčiau susipažinti su Lietuva - žymios San Paulo litvakų kilmės aristokratės Emos Klabin šeimos gimtine.

Festivalio programoje - fotografijų paroda „Neregėta

Lietuva“ bei susitikimas su jos autoriumi Mariumi Jovaiša, Lietuvos fotomenininkų sąjungos nario Boris Taskov darbų paroda „Tarsi sekmadieniais“, lietuvių kilmės Brazilijos menininko David Magila instaliacija „Kauptukai“, renginys Jono Meko garbei „Viva Jonas!“ bei Lietuvos turizmo galimybių pristatymas. Renginio svečiai galėjo paskanauti lietuviškų patiekalų, įsigyti Brazilijos lietuvių gamintų

suvenyrų bei dalyvauti tautodailės dirbtuvėse – pramokti margučių marginimo bei karpinių meno. San Paulo lituanistinės mokyklos „Vilnius“ auklėtiniai mažiesiems sekė lietuviškas pasakas, o festivalio muzikinę programą atliko Brazilijos lietuvių bendruomenės kolektyvai - tautinių šokių grupės „Nemunas“ bei „Rambynas“.

Tai jau antrasis San Paule rengiamas Lietuvos festivalis „Labas“. Pirmąjį festivalį, vykusį 2018 m. gegužės 26-27 dienomis, aplankė per 1200 svečių.

LR URM

VAŠINGTONAS, D.C.

VAŠINGTONIEČIAI PRISIJUNGĖ
PRIE PASAULIO LIETUVIŲ BĖGIMO

Birželio 9 dieną Vašingtone, JAV, surengtas jau ketletą metų iš eilės organizuojamas unikalus pasaulio lietuvių vienijantis renginys – Pasaulio lietuvių bėgimas, šiais metais skirtas Pasaulio lietuvių metams paminėti. Lietuvius visame pasaulyje vienijanti visuomeninė organizacija Pasaulio lietuvių bendruomenė ir „Citadele Kauno maratonas“ kvietė lietuvius, jų šeimas bei draugus aktyviai dalyvauti šioje jungtinėje iniciatyvoje įvairiuose pasaulio miestuose.

Lietuvos ambasadoje susirinkę Vašingtone ir jo apylinkėse gyvenantys lietuviai įveikė simbolinę penkių kilometrų distanciją nuo istorinės Lietuvos ambasados iki Baltųjų Rūmų ir atgal.

Bėgimo Vašingtone dalyvius pasveikinęs Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas padėkojo už aktyvų dalyvavimą šioje iniciatyvoje. Šalia Baltųjų Rūmų esančiame Lafayette skvere trenerė Vilija Teel visiems bėgimo dalyviams pravedė treniruotę

su įvairiais ištvermę bei jėgą lavinančiais pratimais.

2019 metais minimas Lietuvių Chartos 70-metis. Istorinė Lietuvių Charta, įsteigusi Pasaulio lietuvių bendruomenę, įpareigojo vienyti visus už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvius, siekti išlaikyti, kurti bei ugdyti lietuvių tautos gyvastį: jos kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas ir remti Nepriklausomos Lietuvos valstybę. Seimas 2019-uosius metus paskelbė Pasaulio lietuvių metais. Pasaulio lietuvių bėgimas yra viena iš daugelio iniciatyvių, kviečianti aktyviai pažymėti šiuos metus.

LR URM

Pasaulio lietuvių bėgimo dalyviai Vašingtone D.C.

LR URM nuotr.

Iš kairės: Joe Jurevičius ir Tim Loehmann.

NORVEGIJA

LR AMBASADOS NORVEGIJOS KARALYSTĖJE
LAIDA „LIETUVIAI NORVEGIJOJE“

2019 m. balandžio mėn. startavo Lietuvos Respublikos ambasados Norvegijos Karalystėje naujas projektas – laida podcast formatu „Lietuviai Norvegijoje“.

Projekto tikslas – pristatyti talentingus, sėkmingus ir šiaip įdomius lietuvių Norvegijoje, skatinti tarpusavio pažinimą ir bendravimą tarp skirtinguose Norvegijos regionuose esančių lietuvių, stiprinti ryšį tarp Lietuvoje ir Norvegijoje gyvenančių tautiečių. Mums

svarbu, kad klausytojai sužinotų vieni apie kitus, išgirstų sėkmingas ar įdomias istorijas, gautų naudingų patarimų aktualiomis temomis. Laida skirta tiek svetur esantiems lietuviams, tiek ir tautiečiams, gyvenantiems Lietuvoje. Laidoje kalbiname Norvegijoje gyvenančius lietuvius ir svečius iš Lietuvos.

Visus laidų įrašus galite rasti youtube kanale. Taip pat šiose platformose: Spotify, Sticher ir iTunes.

LR URM

RUSIJA

RUSIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Lietuvos ambasados Rusijoje surengtoje sporto šventėje – jaunieji šachmatininkai.

LR URM

Birželio 1 d. Maskvos lietuvių bendruomenė Tėvo dieną paminėjo tradicinėmis Rusijos lietuvių sporto žaidynėmis. Lietuvos ambasados Rusijoje surengtoje sporto šventėje, vykusioje Maskvos J.Baltrušaičio mokykloje, šį kartą dalyvavo rekordinis mažųjų dalyvių skaičius.

Varžybų dalyviai, po bendro visų šeimos narių apšilimo, rungėsi krepšinio, stalo teniso, šaškių, vaikų ir suaugusiųjų šachmatų rungtyse. Didžiausią renginio dalyvių dėmesį patraukė šeimų estafetinių rungtis,

kurioje dalyvavo ir patys jauniausieji šventės dalyviai. Tarp rungčių buvo surengtas tritaškių metimo konkursas, kuriame galėjo dalyvauti visi norintieji, o nugalėtojas gavo ypatingą prizą – legendinio krepšininko Arvydo Sabonio pasirašytus marškinėlius su Vyčiu. Varžybų nugalėtojai ir prizininkai buvo apdovanoti atminimo taurėmis ir medaliais, specialiai pagamintais šioms žaidynėms.

Žaidynės tapo gražia tradicija ir šiais metais jos buvo surengtos jau ketvirtą kartą.

LR URM

LIETUVA DĖKOJA UŽ DAR VIENĄ PALAIMINTĄJĮ

Vilniaus arkivyskupijos nuotr.

Birželio 22 d., šeštadienį Kaišiadorių vyskupijoje, Molėtų rajone, Videniškių Šv. Lauryno bažnyčioje, iškilmingas padėkos šv. Mišias už garbingojo Mykolo Giedraičio pripažinimą palaimintuoju aukojo Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos, Latvijos vyskupai.

Iškilmų dalyviams sveikinimo žodį perdavė išrinktasis Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda, dalyvavo Lietuvos Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, pal. M. Giedraičio giminės atstovai, kiti garbingi svečiai.

Kaip padėkos šv. Mišių homilijoje pabrėžė Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Gintaras Grušas, palaimintasis Mykolas visada siekė būti su Jėzumi. Likdamas vienuoliu broliu, jis norėjo būti vienybėje su Juo, kontempliuoti Nukryžiuotąjį, tarnauti Eucharistijos slėpiniui, tiesiog gyventi šalia Jėzaus, kuris yra Švenčiausiąjame Sakramente.

„Dievas tokį atsidavusį, nuolankų tarną Mykolą apdovanojo išskirtinėmis

antgamtinėmis dovanomis, ir jis jas panaudojo artimo meilei, lengvindamas žmonių dvasines ir fizines kančias, maldos galia sugrąžindamas žmones prie Dievo. Būtent taip Dievas ir vykdo žmonių išganymo darbą“, – sakė arkivysk. G. Grušas.

Krokuvos arkivyskupas metropolitas Marekas Jędraszewskis šventiesiems priskyrė galią vienyti mus su Dievu, visokio šventumo Versme.

„Šventieji pranoksta mūsų žemiškąjį laiką ir rodo į amžinybę. Šventieji išeina anapus mūsų pasaulio ir kviečia žvelgti į dangiškąją Jeruzalę, kur nereikia „nei saulės, nei mėnulio, nes jį apšviečia tviskanti Dievo šlovė ir jo žiburys yra Avinėlis“ (Apr 21, 23). Šventieji sudaro pačią Bažnyčios gyvenimo šerdį. Šventieji šiai Bažnyčiai suteikia universalų, visuotinį matmenį, dėl to ji nuolat pranoksta valstybių, tautų ir visuomenių sienas ir jungia jas į vieną Dievo tautą, Šventosios Dvasios galia paskui Kristų einančią pas Dievą, apstū gailestingumo.

Šventųjų dėka, kad ir kur pasaulyje atsirastume, visuomet jaučiamės esą namie“, – kalbėjo Krokuvos arkivyskupas metropolitas.

Pal. M. Giedraitį arkivysk. M. Jędraszewskis vadino dar vienu dvasiniu tiltu, jungiančiu Lenkiją su Lietuva ir leidžiančiu išgyventi vienos Dievo tautos bendrystę.

„Jis Lietuvos žemės sūnus, čia gyvenęs keturiasdešimt metų, ir sykiu Krokuvos šventasis, kur pragyveno kitus dvidešimt penkerius metus, čia mirė ir buvo palaidotas. Kaip nuolankus zakristijonas tarnaudamas Krokuvos Šv. Morkaus bažnyčioje, labai daug laiko skyrė asmeninei maldai. Jis ypač kontempliuodavo Kristaus kančią klūpodamas priešais didįjį krucifiksą, kuris anuomet buvo bažnyčios presbiterijos arkoje, o nuo XVIII a. yra pagrindiniame altoriuje. Kartą savo nuodėmklausiu Jonui Žmigrodiškiui prisipažino, jog nuo to kryžiaus aukštybės į jį kreipėsi pats Kristus sakydamas: „Būk kantrus iki mirties, ir duosiu tau gyvenimo vainiką.“ Brangūs

broliai ir seserys, šiandien dėkodami Viešpačiui Dievui už pal. Mykolo Giedraičio ekvipolentinės (lygiavertės) beatifikacijos dovaną, ir savo pačių atžvilgiu priimkime būtent tuos Kristaus žodžius. Kovodami dėl krikščioniškųjų vertybių šiandienos pasaulyje, kuris – savo pražūčiai – nori gyventi taip, „tarsi Viešpaties Dievo nebūtų“, kantriai išlikime prie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiaus, kuris yra vienintelė mūsų viltis“, – sakė Krokuvos arkivyskupas.

Iškilmėse Krokovoje už M. Giedraičio pripažinimą palaimintuoju Kaišiadorių vyskupui J. Ivanauskui įteikta pal. Mykolo Giedraičio relikvija po padėkos šv. Mišių buvo įnešta į Giedraičių koplyčią. Ypatingos šventės

Ekvipolentinės beatifikacijos dekretu apie Mykolo Giedraičio dorybių herojiškumą ir kultą nuo neatmenamų laikų rašoma, kad apie 1420 metus kilmingoje šeimoje, Giedraičiuose, netoli Vilniaus gimęs M. Giedraitis gavo tvirtą religinį ir kultūrinį lavinimą, puoselėjo pamaldumą Nukryžiuotajam Kristui.

Pagal anuometinę tradiciją Mykolas turėjo tapti riteriu, tačiau jo fizinė negalia neleido jam to padaryti. Būsimasis palaimintasis įstojo į Atgailos kanauninkų vienuolyną Bistryčioje (dabartinės Baltarusijos teritorijoje). Žinoma, kad išvykdamas į Krokovoje vykšančią generalinę kapitulą, vienuolyno vyresnysis kartu pasiėmė ir Mykolą. Čia jis ir užbaigė

Mykolas Giedraitis, Videniškių bažnyčia.

V. Žuko nuotr.

proga tikintieji relikviją galėjo pagerbti prisiliedami prie jos.

Lietuvos vyskupų konferencija primena, kad prieš 400 metų didikų Giedraičių pastatytoje Videniškių bažnyčioje ir vienuolyne nuo senovės gerbiamas šiame krašte gimęs M. Giedraitis šventuoju pradėtas laikyti tuoj po savo mirties.

Dar XVI a. Krokuvos vyskupija ėmėsi kai kurių veiksmų, būdingų skelbimui palaimintuoju: Mykolo palaikai iš palaidojimo vietos Šv. Morkaus bažnyčioje buvo perkelti į sarkofagą altoriuje viešai gerbti. Paveiksluose jis pradėtas vaizduoti su aureole.

M. Giedraičio beatifikacijos byla pradėta 1634 metais, tačiau tik 2018-ųjų lapkričio 7 dieną Apaštalų Sostas paskelbė dekretą, pripažindamas Dievo tarną M. Giedraičio herojiškas dorybes ir patvirtindamas jo kultą, gyvavusį nuo neatmenamų laikų.

M. Giedraičio beatifikacijos bylą teikė Katalikų Bažnyčia Lenkijoje, todėl pirmosios padėkos šv. Mišios už garbingojo M. Giedraičio pripažinimą palaimintuoju šių metų birželio 8 dieną buvo švenčiamos Krokovoje.

noviciatą, Krokovoje davė vienuoliškus įžadus ir apsigyveno Šv. Morkaus reguliariųjų atgailos kanauninkų konvente.

Palaimintasis baigė filosofijos mokslus Krokuvos akademijoje, 1465 m. gaudamas laisvųjų menų magistro laipsnį. Gyveno kukliai ir pamaldžiai. Prižiūrėjo šventovę, rūpinosi jos švara, puošė altorių – atlikdavo tai, kas įprasta zakristijono tarnystei. Daugybė žmonių kreipdavosi į M. Giedraitį patarimo ir pagalbos įvairiais dvasiniais reikalais, taip pat užklupus gaisrams, ligoms ar kitokiems išbandymams. Mykolas stengėsi su visais susitikti, visiems padėti. Pal. M. Giedraičio užtarimui amžininkai priskyrė ir ne vieną išgijimą.

Tiksliai žinoma Mykolo mirties data – 1485 metų gegužės 4-oji. Jis palaidotas Krokuvos Šv. Morkaus bažnyčioje. Videniškiuose kiekvieno mėnesio 4 dieną meldžiamasi pal. M. Giedraičio litanija, vidurdienį bažnyčioje aukojamos šv. Mišios.

2019 m. birželio 22 d. Videniškia, (Molėtų r.)

Lietuvos vyskupų konferencija

Vilniaus arkivyskupijos nuotr.

PASAULINIŲ MASTŲ ĮVERTINTA KOMPOZITORĖ ŽIBUOKLĖ MARTINAITYTĖ

Prestižiniuose apdovanojimuose „Global Music Awards“ dviem aukso medaliais apdovanota kompozitorė Žibuoklė Martinaitytė jau dešimt metų gyvena Niujorke. Tačiau turėdama Lietuvos pilietybę negali pretenduoti į daugelį apdovanojimų, nes jie skirti išimtinai JAV piliečiams. „Todėl itin smagu gavus šį aukso medalį“, – kalbinama *LRT.lt*, džiaugėsi kūrėja.

Lietuvių kompozitorė už kompaktinę plokštelę „Prarasto grožio paieška...“ (In Search of Lost Beauty) buvo apdovanota geriausio albumo ir geriausio kompozitoriaus kategorijose.

Plokštelę 2019 metų kovą 1 dieną išleido JAV įrašų kompanija „Starkland Records“. Po kelių dienų jis buvo pristatytas Lietuvos konsulate Niujorke. Tada dvi jo dalis fortepijonu atliko pati kompozitorė ir violončelininkas Robertas P. Burkhartas.

Muzikos albumą įrašė fortepijoninis trio „FortVio“ – pianistė Indrė Baikštytė, smuikininkė Ingrida Rupaitė-Petrikienė ir violončelininkas Povilas Jacunskas.

Svarbiausias dalykas sklaida

– Žibuokle, prašau pasakyti atvirai, kokios svarbos tau šis apdovanojimas?

– Kaip ir kiekvienas apdovanojimas, ypač jei nėra susijęs tik su vietiniu lietuvišku kontekstu, „Global Music Awards“ suteiks didesnę sklaidą

dą pripažintiems kūriniams ir kompaktinei plokštei.

O tai visada labai prasminga. Šiuolaikinės muzikos klausytojų ratas gana ribotas, tad kiekvienas jo praplėtimas itin džiugina.

Žvelgiant iš komercinės pusės tikriausiai diskas bus labiau perkamas. Nors šiais laikais to tikėtis sunku, nes dauguma renkasi klausymosi internetu platformas „Spotify“, „Amazon“ ar „Apple Music“. Ir kompozitoriai gauna juokingai mažas sumas už tokias transliacijas. Šiuo atveju, manau, svarbiausia visgi yra sklaida.

Auksu nepatikėjo
– Kaip patekai į „Global Music Awards“ akiratį?

– Tiesą sakant, net nežinojau, kad esu nominuota. Nors esu šio disko prodiuserė.

Paprastai kompaktinius diskus įvairiems apdovanojimams teikia įrašų kompanijos. Atsitiktinai internete perskaičiusi apie pelnytą aukso medalį net ir nepatikėjau.

Parašiau mano CD išleidusios įrašų kompanijos „Starkland Records“ vadovui Tomui Steenlandui ir paklausiau, ar tai gali būti tiesa.

Gavau atsakymą su sveikinimais ir patvirtinimą, kad CD apdovanojimams jis pateikė nieko man apie tai nesakęs.

Dar vienas aktualus niuansas: nors ir gyvenu Amerikoje, tačiau turėdama Lietuvos pilietybę negaliu pretenduoti į daugelį apdovanojimų, nes jie skirti išimtinai JAV piliečiams.

Žibuoklė Martinaitytė.

D. Matvejevo nuotr.

Todėl itin smagu gavus šį aukso medalį. Nors medaliai man daugiausia siejasi su sportu, o menas juk kuriamas ne sportiniais interesais.

Diena praėjo kaip sapne
– Gal prisimintum iškiliausius, smagiausius epizodus, kaip plokštelė buvo įrašinėjama?

– Tiek kūrinio, tiek ir plokštelės atsiradimo istorija buvo gana įdomi. Visų pirma, niekas šio kūrinio neužsakė. Rašiau jį todėl, kad jutau vidinę būtinybę tą padaryti.

Pasisekė, kad tuometė Lietuvos kompozitorių sąjungos pirmininkė Zita Bružaitė, išgirdusi mano idėją, suteikė galimybę ją įgyvendinti, t. y. surengti premjerą ir rasti tam lėšų.

Kūrinys parašytas nedide-

liam kameriniam ansamblui – fortepijonui, smuikui ir violončelei su elektronika ir videoįrašu. Viską dariau pati, net ir vizualiąją projekto dalį (video įrašų).

Po premjeros, įvykusios 2016-ųjų rudenį, kartu su „FortVio“ nusprendėme įrašyti kūrinį ir tai padarėme kitą dieną po premjeros toje pačioje Piano.lt salėje.

Įrašų sesija buvo labai ilga ir intensyvi, nes atlikėjai galėjo tam skirti tik vieną dieną. Suprantama, kūrinį jie buvo puikiai surepetavę, tad tai padaryti buvo įmanoma.

Visa diena praėjo kaip sapne. Prisimenu, salėje buvo gana šalta, jaudinausi, kad atlikėjams nestingtų pirštai.

Su „FortVio“ nariais dirbti buvo labai lengva, nes gre-

ta beatodairiško atsidavimo muzikai ir tiesiog tobulo ansambliško pojūčio, visi jie itin komunikabilūs žmonės, turintys puikų humoro jausmą.

Paklausiusi įrašo pamaniau, kad kūrinys „Prarasto grožio paieška“ galėtų gyvuoti ir be vaizdinės dalies, todėl ir nusprendžiau išleisti CD.

– Ar kūrinį rašei mąstydama apie „FortVio“ kolektyvą?

– Pradėjusi rašyti kūrinį dar nežinojau, kas jį atliks. Tačiau įpusėjusi jau mažiau apie „FortVio“.

Žinojau, kad šiam kūrinui dėl jo trukmės (70 minučių) ir muzikos pobūdžio būtina reikia atlikėjų, puikiai jaučiančių vienas kitą ir grojančių kartu jau ne vienus metus.

Mindaugas Klusas, LRT.lt

JUNGTINĖS KARALYSTĖS PRINCAS EDVARDAS APSILANKĖ BALTIJOS KELIUI SKIRTOS BIRMINGHAMO SIMFONINIO ORKESTRO PROGRAMOS RENGINYJE

Šiemet minint Baltijos kelio 30-ies metų sukaktį, Lietuvos muzikinio pasaulio žvaigždė Mirga Gražinytė-Tyla, nuo 2016-ųjų diriguojanti kitais metais savo 100-metį pažymėsiančiam Birminghamo simfoniniam orkestrui (CBSO), šių metų sezono orkestro repertuarą praturtino Baltijos valstybių muzikinės kultūros elementais. Vasarį CBSO publika turėjo progos išgirsti pirmą kartą Jungtinėje Karalystėje atliktą M. K. Čiurlionio simfoninę poemą „Jūra“, kovo mėnesį orkestro svečias buvo Latvijos muzikinio pasaulio garsonybė smuikininkas Gidonas Kremeris.

Birželio 9 d. M. Gražinytė-Tyla Birminghamui pristatė vieną gyvybingiausių, visas Baltijos šalis jungiančią, jau šimtą metų besitęsiančią Dainų šventės tradiciją. Birminghamo universiteto parke surengtas miesto dainų festivalis subūrė miesto bendruomenių choras, kurie atliko

City of Birmingham Symphony Orchestra nuotr.

žymių Baltijos jūros šalių kompozitorių kūrinius, tarp kurių naujai suskambo ir Lietuvos kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus „Tėviškės papartis“. Jungtiniame bendruomenių chore dainavo ir specialiai į renginį atvykęs Londono lietuvių krikščionių bažnyčios choras „Gausa“.

Baltijos kelio temai buvo skirtas ir birželio 13 d.

Birminghamo koncertų salėje „Symphony Hall“ atliktas išskirtinis CBSO muzikinio sezono kūrinys – M. Gražinytė-Tylos pirmą kartą diriguota vieno garsiausių vėlyvojo romantizmo atstovų, austrų kompozitoriaus Gustavo Mahlerio Antroji („Prisikėlimo“) simfonija. Žymiosios simfonijos pasiklausyti atvyko ir CBSO orkestro globėjas – Jungtinės

Karalystės princas, Vesekso grafas Edvardas, kartu su savo žmona Sofi lankęsis Lietuvoje praėjusių metų spalį, minint šimtąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines. Princo vieš-

nagės garbei surengtoje vakarienėje dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus išreiškė pagarbą Lietuvos vardą Birminghamo mieste, Jungtinėje Karalystėje ir visame pasaulyje garsinančiai Mirgai Gražinytei-Tylai, o JK karališkosios šeimos nariui dovanų įteikė daugybės tarptautinių apdovanojimų sulaukusią Lietuvos kultūros instituto taip pat šimtmečio proga išleistą Rimvydo Laužiko ir Antano Astrausko knygą apie Lietuvos ir Anglijos gastronominių paveldą „Kaip būsime Anglijos karalius Vilniuje po valgę“ bei Kauno „Jiesios“ porceliano rankų darbo puodelius arbatai.

Baltijos kelio 30-mečiui dedikuoti renginiai Birminghame ir kituose JK miestuose vyks visus šiuos metus.

LR KM

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SKAMBĖKI, LAISVĖS VARPE!

Šiandien Laisvės varpas kabo Vytauto Didžiojo karo muziejaus bokšte ir skamba įvairių iškilmių metu. www.vdkaromuziejus.lt

Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio koncertą „Gloria Lietuvai” rengiant, kompozitoriai į prakilnios muzikos garsus įpynę bemaž šimto pačių skambiausių Lietuvos varpų dūžius. Įspūdingas tai buvo muzikinis kūrinys, palikęs neišdildomus įspūdžius. Džiugu, kad kartu vėl prabudo visuomenės

domėjimasis bokštų varpais; buvo prisimintas ir Laisvės varpas, jo graži istorija. O kaip tik šiomis dienomis minima varpo šimtmečio sukaktis. Tad tikrai verta aptarti tokio ypatingo istorinės atminties objekto reikšmę mūsų tautinei tapatybei. Laisvės varpas – tai Amerikos lietuvių dovana

Lietuvai. Daug emigrantų yra išlaikę lietuviybę; kaip beišgalėdami jie stengėsi padėti ir nepriklausomybę paskelbusiai Lietuvos valstybei. Čikagos mieste 1919 m. gegužės 9 dieną vyko Lietuvių draugijų konferencija. Joje kalbėjęs advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden pasiūlė nuliūdinti nepriklausomybės simbolį – Lietuvos laisvės varpą, įteikti jį tų metų birželio mėnesį įvyksiančiam Amerikos lietuvių Seimui, kuris tą varpą savo ruožtu padovanotų Lietuvai. Tokia mintis kilo prisiminus, kad skelbiant 1776 metais Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybę, buvo skambinama garsiuoju Filadelfijos Laisvės varpu. Tik per mėnesį gražus sumanymas buvo įgyvendintas: Sent Luiso metalurgijos gamykloje gimęs varpas svėrė daugiau nei pusę tonos, buvo per metrą aukščio ir bemaž tokio pat skersmens. Vienoje jo pusėje išlietas Vytis ir diplomato Broniaus Balučio sueiliuotas tekstas: „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos.” Kitoje pusėje – įrašas: „Amerikos lietuvių Seimas Lietuvai. Chicagoje birželio 9, 10 ir 11 d. 1919 m.” Pirmasis iškilmingas skambinimas varpu įvyko birželio 8 dieną miesto aikštėje. Teatralizuotų iškilmių metu moteris, vaizduojanti Ameriką – tai buvo Čikagos „Grand opera” solistė Barbara Darlys – perdavė varpą tautiniais rūbais pasipuošusiai kauniškei dainininkei Stefai Staniuliūtei. Tuo jaudinančiu momentu ir giedant „Tautinę giesmę”, daugelio dalyvių skruostais riedėjo ašaros. Viltasi, kad Laisvės varpo dūžiai aidės iš Gedimino pilies bokšto. Pakeliavęs po Amerikos miestus, varpas laivu buvo atplukdytas iki Liepojos, iš kur 1922 m. sausio 13 d. pasiekė Kauną. Įkeltas į Karo muziejaus bokštą, pirmą kartą suskambo per ketvirtąsias Vasario 16-osios iškilmes. Varpą pašventino rašytojas kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas, jausmingai padeklamuodamas savo kūrybos odę „Bokšto pamokslas”. Garbė išgauti jo garsus suteikta prezidentui Aleksandrui Stulginskiui, aušrininkui ir signatarui Petrui Vileišiui, Amerikos lietuviui

Juliui Kaupui. Prasidėjus kariniam paradui, juo skambino pirmasis karo invalidas Antanas Sereika ir jaunutis skautas Virkša. Garbinguoju varpu būdavo skambinama minint ypatingos svarbos datas, jų įvykius. Tačiau sovietinė okupacija nutildė netgi bažnyčių varpus. Tik 1941-ųjų birželio 23 dienos 12 valandą, kai per Kauno radiją sukilėliai paskelbė apie nepriklausomos Lietuvos atkūrimą, Laisvės varpas vėl suskambo. Ir prasidėjus Lietuvos atgimimui, varpas sugaudė 1988 metų rudenį, kai virš Karo muziejaus bokšto buvo keliama trispalvė. Jis skambėjo ir kitų metų Vasario 16 d., vėl atidengiant Laisvės paminklą. Nepriklausomybės šimtmetį minint garsusis varpas išmušė 100 dūžių; juo skambino partizanas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius Stasys Dovydaitis. Varpą įrašo žodžiai „Tas laisvės nevertas, kas negina jos” tapo Krašto apsaugos savanorių pajėgų šūkiu. Tad tarkime: Su šimtuoju gimtadieniu, Laisvės varpe! **Libertas Klimka, etnologas, LRT**

RASTI PASKUTINIO KOVOJUSIO LIETUVOS PARTIZANO KRAUJELIO-SIAUBŪNO PALAIKAI

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro organizuojamuose, Vilniaus universiteto archeologo Gintauto Vėliaus vykdomuose tyrimuose Vilniaus Našlaičių kapinėse aptikti 5 asmenų palaikai su šautiniais sužalojimais. Genetiniai tyrimai patvirtino vieno iš jų tapatybę – tai paskutinio su ginklu rankose žuvusio partizano Antano Kraujelio-Siaubūno palaikai, praneša Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC). LLKS Žėručio rajono štabo viršininko, kovojusio ir besislapsčiusio Anykščių, Utenos ir Molėtų rajonuose, A. Kraujelio-Siaubūno palaikų buvo ieškoma kelis dešimtmečius. 1965 m. kovo 17 d. būdamas kagėbistų apsuptyje Antanas Kraujelis-Siaubūnas buvo priverstas nusišauti. A. Kraujelio sunaikinimo operacijai vadovavo KGB mjr. Nachmanas Dušanskis, atpažinimo aktą pasirašė KGB jaun. lt. Marijonas Misiukonis – vėliau KGB pulkininkas, LSSR vidaus reikalų ministras, generolas-majoras, pirmasis atkurtos nepriklausomos Lietuvos vidaus reikalų ministras. 1944 m. Sovietų Sąjungai antrąkart okupavus Lietuvą prasidėjo ginkluotasis pasipriešinimas – partizaninis karas. Kraujelių šeima (tėvai augino dešimt vaikų: septynias dukteris ir tris sūnus, trys vaikai mirė

vaikystėje) tapo partizanų rėmėjais, vyresnieji vaikai – Ona (g. 1926), Vitalija (g. 1930) ir Antanas (g. 1928) – ryšininkais. 1947 m. Kraujelių sodyboje (Molėtų rajone Kaniūkų kaime) buvo įrengti du bunkeriai, kuriuose slapstėsi Vytauto apygardos partizanai. Šeima su partizanais dalijosi viskuo, ką turėjo. 1948 m. rudenį A. Kraujelis įstojo į Mykolo Urbono-Liepos partizanų būrį. Pasirinko Pabaisos slapyvardį, vėliau pasivadino Siaubūnu. 1950 m. rudenį A. Kraujelis perėjo į naujai suformuotą Henriko Ruškulio-Liūto būrį, veikusį Anykščių, Utenos ir Molėtų rajonų sankirtoje. A. Kraujelis-Siaubūnas buvo paskirtas Žėručio partizanų rajono Žvalgybos skyriaus viršininku, vėliau – Žėručio rajono štabo viršininku. Silpstant partizaniniam karui 1952 m. būryje liko tik du kovotojai – A. Kraujelis-Siaubūnas ir Vladas Petronis-Nemunas. Sovietų saugumas labai stengėsi juos sugauti ir sunaikinti. 1953 m. sovietų saugumas nusamdė artimą A. Kraujelio draugą Edmundą Satkūną, kad šis jį nužudytų. Tačiau pasikėsinimas nepasisekė. Sužeistas A. Kraujelis sugebėjo nušauti E. Satkūną ir pasislėpti. 1954 m. pavasarį paskutinis A. Kraujelio-Siaubūno bendražygis V. Petronis-Nemunas pasidavė sovietų saugumui.

Negalėdami sugauti partizano, okupantai susidorojo su jo šeima – 1951 m. rugsėjo 20 d. į Sibirą buvo ištremta Kraujelių šeima. 1958 m. šeima grįžo į Lietuvą, bet 1960 m. pavasarį ištremta antrą kartą. Iš tremties leista grįžti į Lietuvą tik 1966 m. 1955–1959 m. A. Kraujelis slėptuvę buvo įsirengęs Utenos rajone, Antaninavos (Dubelkos) kaime, Petronių sodyboje. Čia A. Kraujelis susipažino su būsimąja savo žmona Janina Snukiškyte, sodybos šeimininkės dukterėčia. Jaunuolius kunigas sutuokė Smaltiškių miške. 1956 m. gegužės 26 d. Janina pagimdė sūnų Antaną, kuriam buvo suteikta Petronio pavardė. 1960 m. A. Kraujelis naują slėptuvę po krosnimi įsirengė Utenos rajone, Papiškių kaime, pas svainį Antaną Pinkevičių, kuris už partizanų rėmimą jau buvo atkalėjęs 10 metų. 1965 m. kovo 17 d. rytą Pinkevičių sodybą apsupo didelės KGB ir ginkluotų kareivių pajėgos. Jie iškrėtė daržinę, tvartą, išlupo namo grindis ir aptiko A. Kraujelio slėptuvę. Šeimininkui A. Pinkevičiui saugumiečiai liepė ją atidaryti. A. Kraujelis iš slėptuvės paleido automato seriją, sužeidė šeimininką ir du saugumiečius. A. Kraujelio mesta granata nesprogo. Saugumiečiai apsupo namą. Į saugumiečių raginimus pasiduoti A. Kraujelis atsakė šūviais. Suvokdamas,

kad iš apsupto namo pabėgti nepavyks, sužeistas A. Kraujelis-Siaubūnas nusišovė. 1997 m. gruodžio 22 d. A. Kraujelis pripažintas kariu savanoriu, 1998 m. birželio 10 d. jam suteiktas vyr. leitenanto laipsnis. 1998 m. gegužės 19 d. A. Kraujelis apdovanotas

Vyčio Kryžiaus 3-iojo laipsnio ordinu. Apdovanojimą priėmė A. Kraujelio sūnus Antanas ir 96-uosius ejęs tėvas Steponas Kraujelis. 2010 m. kovo 18 d. krašto apsaugos ministro įsakymu A. Kraujelis apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu. **LGGRTC**

Antano Kraujelio-Siaubūno susitikimas su motina, grįžusia iš pirmosios tremties. Sėdi iš kairės: A. Kraujelio-Siaubūno žmona Janina Snukiškytė, A. Kraujelio-Siaubūno motina Anelė Kraujelienė ir A. Kraujelis-Siaubūnas. 1960 m. **Lietuvos ypatingojo archyvo nuotr.**

RENGINIŲ KALENDORIUS

Liepos 14 d., sekmadienį, 12:00 val. po p. vyks **Kultūrinio darželio metinė gegužinė** Beachland paviljone, Dorchester ir East Park gatvių sankryžoje. Kviečiame narius ir norinčius jais tapti.

LKD inf.

Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, nuo 11:00 val.r. iki 6:00 val.v. „**Vieno pasaulio diena**” (One World Day) vyks Klivlando kultūros darželiuose.

„Dirvos” inf.

PASAULIS ŽAVISI LIETUVIŲ PIANISTĖS SULAMITOS ARONOVSKY ĮRAŠAIS

Renatas Norkus, Sulamita Aronovsky.

J. Kostikovaitės nuotr.

Prieš dvejus metus LRT radijo archyvuose atrasti vieninteliai pianizmo legendos Sulamitos Aronovsky (Kaporaitės-Žiūraitienės) įrašai, Lietuvos radijuje įrašyti dar 1958 metais, susilaukė užsienio žiniasklaidos susidomėjimo – apie juos pranešė ir gyvai transliavo BBC Radio 3.

Ilgą laiką pianistė manė, kad sovietmečiu uždrausti jos įrašai yra sunaikinti. Vis dėlto BBC Radio 3 ji papasakojo vieną dieną sulaukusi skambučio ir sužinojusi, kad 60-ties metų senumo medžiaga buvo rasta LRT radijo archyvuose.

„Tikras stebuklas, kad jie ją išsaugojo, – BBC Radio 3 kalbėjo S. Aronovsky. – Nesitikėjau, kad taip gali nutikti, kadangi įrašai buvo padaryti taip seniai.”

Lietuvoje gimusi, Rusijoje studijavusi, o vėliau į Londoną gyventi persikėlus tarpautinio pianistų konkurso „London International Piano Competition” steigėja pasakoja, kad iš Sovietų Sąjungos bėgdama į Vakarus ji paliko viską – įrašus, diplomus, užrašus.

Prasidėjus naujam gyvenimui nebeliko įrodymų apie pianistės kompetenciją, užsi-

tarnautą vardą ir reputaciją. Tačiau S. Aronovsky tikina neliūdėjusi, o tiesiog prisitakiusi prie taip susiklosčiusių aplinkybių. Nors moteris neslepia, kad nuolat jautėsi taip, lyg kažko trūktų.

LRT radijo archyvuose rasti S. Aronovsky įrašai atgaivino prisiminimą apie išskirtinį pianistės talentą.

Lietuvoje gimusi ir muzikinę karjerą pradėjusi S. Aronovsky tarptautiniame muzikos pasaulyje garsi kaip Londono tarptautinio pianistų konkurso „London International Piano Competition” steigėja ir vertinimo komisijos pirmininkė.

Litvakė yra viena žymiausių fortepijono pedagogių, išugdžiusių garsių mokinių, tarp kurių – Peteris Lawsonas, Davidas Fanningas, Julia Goldstein, Vovka Ashkenazy, Michaelas Bellas, Mantautas Katinas ir kiti.

Jos mokiniai yra pelnę daugiau nei 50 apdovanojimų įvairiuose prestižiniuose konkursuose. Sulamita, nepaisydama garbaus amžiaus, vis dar dėsto Londono karališkoje muzikos akademijoje.

Parengė Viktorija Lideikytė, LRT

TRAUKTIS IŠ LIBERALIOSIOS KLAIDATIKYSTĖS KLYSTKELIŲ

Naujausi „Spinter tyrimų” duomenys rodo, kad partijų lyderių dvejetuke yra tvirtai įsitvirtinusios dvi tos pačios partijos – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (LVŽS). Kol kas reitinguose nesimato, kad kurio nors iš kandidatų į prezidentus kampanija būtų pridėjusi taškų jį remiančiai partijai. Tarp lyderių tvirtai laikosi TS-LKD, už kuriuos balandį būtų balsavę 20,4 proc., o kovą – 19,6 proc. respondentų. Už valstiečius-žaliuosius balandį būtų balsavę 17,3 proc., o kovą – 16,5 proc. apklaustųjų.

TS-LKD vadovybė džiūgauja dėl pasiekto partijos populiarumo, net bando sugrąžinti palikusius partiją narius, tačiau ar tokie reitingai išsilaikys iki rinkimų, ar jie nesmuks, kai partijos vedliai Rasa Juknevičienė ir Andrius Kubilius, palikę Lietuvą, panašu, labiau rūpinsis Europa ar Lenkija Europoje?

Kadangi esu TS-LKD narys, norėdamas išsiaiškinti padėtį ne iš bendrų apklausų, o apklausų TS-LKD skyrių viduje, atlikęs dalinę apklausą skyriuose, kaip TS-LKD ir LLKS narys, Seimo nariams 2017-06-08 parašiau laišką:

Ant priesaikos sulaužymo ir išdavystės slenkščio

...O mano motina kalbėjus tik lietuviškai!...

Miškų, laukų, dangaus dievų kalba...

Aš būčiau paskutinis skuduras

Ant išdavystės papilvės kabąs,

Jeigu nors vieną tavo šventą žodį

Pakeisčiau svetimu, pelningesniu kitu...

Petras Palilionis („Aušra”, 1984/4).

Žinotina ir įsidėmėtina: raidės lietuvių kalboje yra žodžių dėmenys. Pakeisi raidę, pakeisi žodį, žengsi išdavystės žingsnį!

Politikos eiliniai daro klaidas, tačiau mažesnes, lengviau pataisomas, o įsijautę politikos didžiūnais esą, daro dideles klaidas, dažnai nebepataisomas.

70 Seimo narių, atsisakę vertybinių Tautos ir jos valstybės nuostatų, nepaisydami 70 tūkst. Lietuvos piliečių parašų už kalbos išsaugojimą, įkyriai perša ydingą Seimo nutarimo projektą, galbūt laikinai tenkinantį LLRA vadovo reikalavimą esminės Tautos vertybės – kalbos – sąskaita.

Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga (LLKS) tokio kėslo akivaizdoje, įvertinusi mūsų teismų ir ES Teisingumo Teismo sprendimus, jog Lietuvoje tik

lietuviškais rašmenimis rašomi vardai ir pavardės nepažeidžia jokių europinės teisės normų, pasiūlė diskusijas bei svarstymus valstybiniu lygmeniu dėl nelietuviškų „w”, „q” ir „x” ir kitų raidžių rašybos nutraukti, nes kėslas tampa valstybės pamatinių vertybių naikinimo žingsniu, pačios Tautos ir jos valstybės išdavyste. LLKS nuomone, per drungną patriotizmą, per siekį ne demokratiškai valdyti, o vienasmeniškai administruoti „apačias”, TS-LKD frakcijos Seime didžioji dalis atsidūrė ant priesaikos sulaužymo, išdavystės ir susinaikinimo slenkščio.

Nei buvęs TS-LKD pirmininkas Andrius Kubilius, nei esamas – Gabrielius Landsbergis nepasirūpino apklausti TS-LKD skyrių bei visuomeninių organizacijų nuomonės kalbamu reikalu. Tokios apklausos ėmėsi LLKS, kadangi dauguma šios organizacijos narių yra ir TS-LKD nariai arba rėmėjai.

Pritarė Kirkilo-Kubiliaus projektui 70 Seimo narių, tarp jų TS-LKD frakcijos nariai: [Andrius Kubilius](#), [Antanas Matulas](#), [Dainius Kreivys](#), [Edmundas Pupinis](#), [Emanuelis Zingeris](#), [Gabrielius Landsbergis](#), [Gintarė Skaistė](#), [Ingrida Šimonytė](#), [Irena Degutienė](#), [Kazys Starkevičius](#), [Kęstutis Masiulis](#), [Mantas Adomėnas](#), [Mykolas Majauskas](#), [Monika Navickienė](#), [Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė](#), [Rasa Juknevičienė](#), [Sergejus Jovaiša](#), [Tadas Langaitis](#), [Vytautas Kernagis](#), [Žygimantas Pavilionis](#).

Nepritarė Kirkilo-Kubiliaus projektui 70 tūkstančių Lietuvos piliečių (pasirašė peticiją), tarp jų TS-LKD frakcijos nariai: [Agnė Bilotaitė](#), [Algis Strelčiūnas](#), [Arvydas Anušauskas](#), [Audronius Ažubalis](#), [Jurgis Razma](#), [Laurynas Kasčiūnas](#), [Paulius Saudargas](#), [Rimantas Jonas Dagys](#), [Rokas Žilinskas](#), [Stasys Šedbaras](#), [Vytautas Juozapaitis](#).

Tai ir akivaizdus TS-LKD frakcijos Seime skilimo požymis.

Žinotina:

Galimybė išvengti klaidos išlieka. Ji – laisvų nuo klystančiųjų, antikonstitucinio flirto su Lenkija paveiktų vadovų diktato, balsuojančiųjų valioje.

Atsiliepusiems į laišką Seimo nariams padėkojau. Tačiau pokyčių partijoj neįžvelgiu.

Atsigaunanti TS-LKD į Sąjungą vėl pasikvietė pašalintą M. Adomėną, kuris buvo ne tik abėcėlės keitimo

„DIRVAI” AUKOJO:

D.Januta,

Oakland, CA..... 1000

A.Venckunas,

Santa Monica, CA..... 45

G.Cepas,

Quincy, MA..... 15

R.Ardys,

Manasouan, NJ..... 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

iniciatorius, bet ir iniciatorius 2019-uosius metus paskelbti Žydų metais, nors žiauriausiu genocidu – holokaustu – laikytinas čigonų fizinis naikinimas, nes šios tautybės asmenų Lietuvoje nebeliko jau 1942 m.

Lietuvos žydų genocido aukų atminties diena Lietuvoje minima nuo 1994-ųjų. Ši diena primena apie 1943 m. rugsėjo 23 dieną likviduotą Vilniaus getą, kai dalis šio geto kalinių buvo nužudyti Paneriuose, kita dalis pateko į koncentracijos stovyklas, įkurtas nacių okupuotose teritorijose.

Nuo pirmųjų okupacijos dienų naciai pradėjo rasinių ir politinių priešų žudynes. Pirmosiomis aukomis tapo žydai ir komunistai, sovietinės valdžios talkininkai, čigonai ir psichiniai ligoniai. Žiauriausiu genocidu Lietuvoje laikytinas čigonų fizinis naikinimas, nes šios tautybės asmenų Lietuvoje nebeliko jau 1942 m. Visoje Europoje buvo išžudyta 500 tūkst. čigonų.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos narių Manto Adomėno, Gabrieliaus Landsbergio, Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės, Andriaus Kubiliaus ir Edmundo Pupinio siūlymas 2019 metus paskelbti Lietuvos Žydų metais, teikiant šiai tautybei išskirtinumą, labiau panašus ne į kokią rimtą kampaniją, bet į primityvų pritarimą Vanagaitės ir Zurofo postringavimams, dirbtinai keliamu kovos su antisemitizmu vajumi.

TS-LKD kosmetinis gestas susigrąžinant M. Adomėną partijai populiarumo tikrai nepridės. Nelinkėdamas mažinti TS-LKD populiarumą ar trauktis iš politinės erdvės, šiai partijai linkiu veiklą grįsti tikrųjų vertybių pagrindu, trauktis iš liberaliosios klaidatikystės klystkelį.

Algimantas Zolubas, TS-LKD narys

KANOJININKO JEVGENIJAUS ŠUKLINO NUSIKALTIMAS IŠAIŠKINTAS ATSIRADUS NAUJOMS TECHNOLOGIJOMS

LTOK Vykdomojo komiteto posėdis.

S. Čirbos/LTOK nuotr.

galutinis ir neskundžiamas, todėl LTOK buvo įpareigotas grąžinti 200 metrų kanojų sprinto rungtyje lietuviui laimėtą sidabro medalį, gautą prizinininko diplomą ir dalyvio ženkliauką. Pasibaigus VK posėdžiui sportininkui buvo išsiųstas oficialus prašymas vykdyti TOK sprendimą.

„Ši medžiaga visada buvo draudžiama, bet sunkiai randama. Tačiau pagerinus technologijas, tarp visų iš naujo atliktų teigiamų dopingo testų būtent šios medžiagos randama daugiausiai. J. Šuklino mėginiuose pirmą kartą šios medžiagos nerado ne todėl, kad blogai ieškojo, o dėl to, jog nemokėjo. Ši situacija – perspėjimas visiems: jeigu sportininkai išsisuko pirmą kartą, nereiškia, kad jie gali būti ramūs“, – kalbėdama apie 33-ųjų kanojininko dopingo mėginyje aptiktą draudžiamą medžiagą dehidrochlormetiltestosteroną, priskiriamą anaboliniams steroidams, akcentavo D. Gudžinevičiūtė.

VK posėdyje taip pat nuspręsta susitarti su J. Šuklinu, kokiu būdu jis grąžins pinigų už dėl pasiekimo olimpinėse žaidynėse dovanotą automobilį. Visgi sportininko nusižengimo klausimą nuspręsta aptarti ir kitame VK posėdyje, nes vis dar

laukiama Tarptautinės baidarių ir kanojų federacijos Drausmės komisijos sprendimo. Pastaroji gali taip pat diskvalifikuoti kanojininką, o tai reikštų, jog visaginietis gali netekti ir tam tikru laiku nuo 2012 metų iškovotų trofėjų.

VK posėdyje D. Gudžinevičiūtė taip pat pasidalijo informacija apie Europos olimpinio komiteto (EOK) VK posėdį ir seminarą, kuris gegužės 17-19 dienomis vyko Vienoje, Austrijoje, o LTOK patarėjas Algimantas Gudiškis – apie dalyvavimą TOK Generalinės asamblėjos pirmojoje sesijoje kultūros ir švietimo atstovams, kuri gegužės 20-22 dienomis vyko Olimpijoje, Graikijoje.

Lietuvos olimpinio fondo (LOF) renginių ir projektų vadovas pristatė birželio 1 dieną Klaipėdoje prabėgusios Olimpinių dienos rezultatus, dalyvių ir organizatorių pastabas ir įspūdžius bei patvirtino kitos sporto šventės datą. 2020 metų Olimpinių diena Vilniuje bus surengta birželio 13-ąją. Tiesa, tiksli renginio vieta kol kas dar nėra aiški.

VK posėdyje taip pat patvirtinta sportinė apranga, kurią Lietuvos delegacija vilkės birželio 21-30 dienomis Minske vyksiančiose antrosiose Europos žaidynėse. Ją iš viso sudarys 130 žmonių, tarp kurių – 73 sportininkai.

LTOK inf.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Birželio 19 d. Lietuvos tautiniame olimpiame komitete (LTOK) rinkosi Vykdomojo komiteto (VK) nariai. Tarp visų dienotvarkės klausimų aptartas ir nusižengusio kanojininko Jevgenijaus Šuklino karjeros laimėtų medalių, prizų ir premijų likimas, skelbiama pranešime spaudoje.

Birželio 12 dieną LTOK gavo Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) Drausmės komisijos raštą, kuriame skelbiama, kad J. Šuklinas diskvalifikuojamas iš 2012 metų Londono olimpinio žaidynių. Šis sprendimas –

PLAUKIMO VARŽYBOSE KAUNE PAGERINTAS 9 METUS GYVAVĘS MEILUTYTĖS REKORDAS

Plaukimo arenoje sužibo naujas vardas – birželio 18 d. „Kaunas Grand Prix“ vaikų plaukimo varžybose pagerintas 9 metų „auksinei žuvelei“ Rūtai Meilutytei priklausęs 100 metrų krūtine plaukimo rungties rekordas. Medalį iškovojo dvylikametė Smiltė Plytnykaitė, trenerio teigimu, turi didelį potencialą iškilti dar aukščiau, skelbiama pranešime žiniasklaidai.

Distanciją vilnietė įveikė per 1 minutę 15,42 sekundės. Nuo penkerių metų S. Plytnykaitę treniruojantis Impuls Plaukimo akademijos treneris Kęstutis Steponavičius po pirmosios varžybų dienos neslėpė

džiaugsmo, tačiau pripažino, kad didysis sportas dar tik prasideda.

„Šis pasiekimas reiškia, kad Smiltė šiuo metu yra greičiausia

mergaitė Lietuvoje, nuplaukusi 100 metrų krūtine savo amžiaus grupėje. Sportine reikšme tai vienas laiptelis aukščiau ir didysis sportas tik prasideda. Šis rezultatas pirmiausia rodo didelį Smiltės potencialą“, – kalbėjo jis.

Be to, S. Plytnykaitė ne tik pagerino Lietuvos rekordą iki 13 metų grupėje, bet ir pasiekė kandidato į sporto meistrus laipsnį. „Tai pakankamai aukštas rezultatas, pasiektas vienu plaukimu. Laikas parodys, ar pavyks pereiti į aukštesnio meistriškumo grupę“, – sakė K. Steponavičius.

Merginos gimtadienis sausio mėnesį, tad iki tol treneris viliasi sulaukti dar kelių pagerintų rekordų. Galimybių, trenerio teigimu, yra ir trečiadienį, bet plaukimas – neprognozuojamas sportas. Rekordai iki 13 metų būna apgaulingi – po jų negalima nustoti dirbti, ypač vaikams.

R. Meilutytes rekordą mergaitė pagerino sekundės dalimis – skirtumas nėra labai didelis, tačiau treneris

primena, niekas jo nebuvo įveikęs jau devynerius metus.

„Kaip rodo rezultatai, Smiltė yra teisingame kelyje. Tai atskleidžia jos talentą, bet viso to nebūtų pavykę pasiekti be sunkaus darbo. Dabar jos laukia sudėtingas laikotarpis – branda, fizinė ir psichologinė, paauglystė, kurios metu galima lengvai nuklysti į šoną. Visgi Smiltė kol kas turi noro ir deda visas pastangas, kad judėtų į priekį. Smiltė turi puikius duomenis, jos kūnas rodo, kad ji gali pasiekti aukštų rezultatų ir dabar nuo jos pačios priklausys, kaip ji tuo pasinaudos“, – sakė „Impuls“ sveikatingumo klubų treneris.

Kitąmet bus renkama jaunučių rinktinė ir tuomet, anot trenerio, bus aiškiau, ar S. Plytnykaitė galės varžytis tarptautinėse varžybose už Lietuvos rinktinę.

„Su vaikais reikia pradėti dirbti anksti, iš pradžių motyvaciją išlaiko žaidimai, o vėliau – medaliai“, – juokėsi jaunosios sportininkės treneris.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org